

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE MYŚLENICE NA LATA 2024 – 2026

**CENTRUM USŁUG
SPOŁECZNYCH**

W MYŚLENICACH

Z MYŚLĄ O POTRZEBACH

Centrum Usług Społecznych w Myślenicach
Myślenice, 2023 rok

Spis treści

Wprowadzenie	2
Diagnoza	6
Sytuacja demograficzna.....	6
Charakterystyka osób korzystających z usług społecznych i pomocy społecznej.	9
Usługi społeczne.....	9
Pomoc społeczna.....	21
Piecza zastępcza	24
Zasoby Gminy Myślenice w obszarze wsparcia dziecka i rodziny.	27
Oferta instytucjonalna w zakresie wychowania, edukacji i rozwijania zainteresowań.....	27
Wsparcie specjalistyczne dla rodzin	29
Wsparcie materialne dla rodzin	33
Wnioski.....	35
Rekomendacje dla realizacji Programu.	40
Adresaci programu	41
Cele i działania programu.....	43
Podsumowanie.....	49
Spis tabel	51
Spis wykresów	51

Wprowadzenie

Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych - Konstytucja RP art. 71 ust. 1. Ideą przewodnią w tworzeniu niniejszego programu jest przekonanie o niezastąpionej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka, którą należy promować i wzmacniać, zwłaszcza wobec wyzwań współczesnego świata.

Niniejszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Myślenice na lata 2024-2026 opracowany został w związku z zobowiązaniem prawnym w zakresie zadań własnych gminy, określonych w art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2023 poz. 1426 z późn. zm.) „Do zadań własnych gminy należy: 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”. Program ten jest strategicznym dokumentem gminy Myślenice opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Myślenice na lata 2024-2026 stanowi kontynuację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Myślenice na lata 2021-2023, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Nr 256/XXX/2020 z dnia 18 grudnia 2020 r. Czynniki rzutujące na przyjęte wówczas cele i założenia pozostają w dużej mierze aktualne.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023r. poz. 901 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2023 poz. 172 z późn. zm.).

7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2023 poz. 571).
8. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz.U. 2020 poz. 1329 z późn. zm.).
9. Strategii demograficznej 2040
10. Strategii Rozwoju Gminy Myślenice na lata 2022 – 2032.
11. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023-2030 dla Gminy Myślenice.
12. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Myślenice na lata 2023 – 2029.
13. Program Usług Społecznych w Gminie Myślenice – uchwalany corocznie na dany rok kalendarzowy. -przez Radę Miejską w Myślenicach.

Interdyscyplinarną pomoc rodzinom przeżywającym trudności, oraz sytuacje kryzysowe powinny świadczyć lokalne służby i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny. Ich działania powinny opierać się na zasadach wzajemnej współpracy, oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań.

Zakres współpracy Gminy Myślenice z organizacjami pozarządowymi określany jest corocznie w uchwale Rady Miejskiej przyjmującej „Roczny Program Współpracy Gminy Myślenice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”. Od 2024 r. w Program współpracy zostaje wpisany obszar wspierania rodziny.

Realizacja Programu Wspierania Rodziny w Gminie Myślenice na lata 2024-2026 będzie odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem, przy wykorzystaniu jej zasobów własnych, oraz źródeł wsparcia zewnętrznego z szczególnym uwzględnieniem pracy w środowisku (miejscu zamieszkania/aktywności rodzin). Obszar wspierania rodzin został również uwzględniony w opracowywanym przez Centrum Usług Społecznych w Myślenicach planie deinstytucjonalizacji i rozwoju usług społecznych w Gminie Myślenice jako jeden z priorytetowych obszarów wsparcia.

Gmina Myślenice od listopada 2020 roku do października 2023 roku realizowała projekt pilotażowy pn. „Centrum Usług Społecznych w Gminie Myślenice” nr POWR.02.08.00-00-0057/20 współfinansowany ze środków Unii Europejskiej

w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Celem projektu, zgodnie z przyjętą 19 lipca 2019 r. Ustawą o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, była integracja i rozwój usług społecznych adresowanych do ogółu mieszkańców, poprzez wypracowanie i przetestowanie modelu funkcjonowania Centrum Usług Społecznych jako nowej miejskiej jednostki organizacyjnej. CUS działa kompleksowo i lokalnie, aby jak najlepiej odpowiadać na potrzeby miejscowej społeczności. Istotne jest również że świadczone w ramach CUS usługi są na wysokim poziomie.

Realizacja projektu pilotażowego w znaczący sposób przyczyniła się do realizacji celów zapisanych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Myślenice na lata 2021-2023. Rodziny z terenu Gminy Myślenie dzięki realizacji ww. projektu miały możliwość skorzystania z następujących usług:

1. wsparcia psychologicznego (psychologa dla dzieci, psychologa dla dorosłych, terapii rodzinnej),
2. wsparcia psychiatry dziecięcego,
3. grupowego wsparcia psychologicznego dla dzieci,
4. logopedy,
5. neurologopedy,
6. rehabilitacji ogólnoustrojowej oraz rehabilitacji wodnej,
7. terapii sensorycznej,
8. poradnictwa prawnego.

Jak pokazują dane sprawozdawcze i bieżący monitoring realizacji wskazanego powyżej projektu, szczególnie dużym zainteresowaniem cieszą się usługi oferowane rodzinom. Usługi te zostały ujęte w rocznych Programach Usług Społecznych w ramach Pakietu Rodzina. W części diagnostycznej został uszczegółowiony wpływ usług społecznych na poprawę funkcjonowania rodzin w Gminie Myślenice. W tym miejscu pragniemy jedynie zaznaczyć, że ich powszechny charakter pozwolił na bardziej dogłębne zdiagnozowanie potrzeb myślenickich rodzin z wszystkich możliwych grup społecznych.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Myślenice na lata 2024-2026 jest spójny z Strategią Rozwoju Gminy Myślenice na lata 2022-2032. Obszar Strategii, który jest

realizowany przez niniejszy program to ŻYCIE. Ponadto Program przyczynia się do realizacji następujących celów operacyjnych Strategii:

1.4 Przygotowanie Gminy na wyzwania wynikające z postępujących procesów starzenia się populacji,

2.1 Prowadzenie działań w zakresie polityki społecznej ukierunkowanej na powszechny dostęp mieszkańców do usług społecznych,

2.2 Aktywne przeciwdziałanie zjawisku ubożenia rodzin,

3.2 Zwiększenie dostępności usług świadczonych przez specjalistów, w szczególności usług świadczonych na rzecz dzieci przez logopedów, psychiatrów i terapeutów,

4.1 Systematyczna poprawa jakości oraz zapewniająca lepszą dostępność do usług edukacyjnych modernizacja oraz rozbudowa infrastruktury placówek przedszkolnych oraz szkolnych,

4.3 Działania ukierunkowane na rozszerzanie oferty oraz zwiększanie dostępności dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci, zarówno na obszarach wiejskich jak i w mieście.

Kierunki działania Strategii, które są realizowane przez niniejszy Program to:

1. Dobre miejsce do życia.
2. Gmina wrażliwa społecznie.
3. Zaopiekowani i zdrowi mieszkańcy.
4. Wysoka jakość usług opiekuńczych i edukacyjnych świadczonych w gminie.

Z punktu widzenia opracowywania niniejszego Programu szczególnie istotna jest diagnoza oraz wnioski zawarte w Strategii Demograficznej 2040. Przygotowując kierunki działań na nadchodzące trzy lata, uwzględniono zapisy Strategii Demograficznej, a w szczególności odniesiono się do jej celów szczegółowych. *„Należy do nich wzmocnienie rodziny, która jest miejscem przychodzenia dzieci na świat, znoszenie barier dla rodziców chcących mieć dzieci dla podejmowania decyzji prokreacyjnych oraz podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk dla rozwoju kompetencji administracji”¹.*

¹ file:///C:/Users/hpadlikowska/Downloads/RAPORT_RODZINA_listopad_2022_internet.pdf

Diagnoza

Sytuacja demograficzna

Diagnoza dotyczy terenu Miasta i Gminy Myślenice w kontekście zmian zachodzących w całym kraju. Gmina Myślenice, położona jest w województwie małopolskim, należy do powiatu myślenickiego, jest to gmina miejsko-wiejska. W skład Gminy wchodzi 17 sołectw, w tym: Jawornik, Bęczarka, Krzyszkowice, Polanka, Bysina, Jasienica, Głogoczów, Zawada, Borzęta, Chełm, Osieczany, Droginia, Łęki, Bulina, Trzemeśnia, Zasań, Poręba. Na jej terenie zamieszkuje 43 751 mieszkańców (XII 2022). Na podstawie analizy demograficznej stwierdzać należy że w mieście Myślenice zamieszkuje 39,65 % ludności całej gminy, zaś pozostałe 60,35% zamieszkuje obszary wiejskie okalające miasto. W ostatnich latach szczególnie obserwowany jest napływ migracyjny ludności, który wskazuje na funkcję „sypialnianą” tego obszaru dla metropolii krakowskiej. W Gminie Myślenice w 2022 roku przyrost naturalny na 1000 ludności kształtował się na poziomie: - 0,26 co oznacza, że wskaźnik ten przyjmował niższą wartość niż w powiecie myślenickim (0,38) oraz wyższą w stosunku do województwa małopolskiego (-1,42). Niski przyrost naturalny i wzrost długości życia zmienia strukturę wiekową populacji, spada odsetek osób w wieku produkcyjnym. Powyższy trend odnosi się do całej Polski, co obrazuje diagnoza z Strategii demograficznej 2040. *„Od roku 2018 notowany jest znaczny wzrost różnicy między zgonami a urodzeniami, co oznacza wykształcenie się ujemnego przyrostu naturalnego. Znaczące zwiększenie liczby zgonów w 4 kwartale 2020 r. jeszcze przyspieszyło ten proces. Niepewność związana z pandemią SARS-CoV-2 wpłynęła negatywnie na plany prokreacyjne niektórych potencjalnych rodziców, czego skutki częściowo widoczne już w grudniu 2020 r. i styczniu 2021 r. w pełni objawiły się w roku 2021, w postaci zmniejszonej liczby urodzeń wynikającej ze zmniejszonej liczby poczęć w roku 2020. W przypadku braku istotnej interwencji w zakresie znoszenia barier przed urodzeniami, różnice te będą się jeszcze pogłębiać. W początkowym okresie głównym czynnikiem występowania ujemnego przyrostu naturalnego będzie wysoka liczba zgonów osób urodzonych w okresie powojennego wyżu urodzeń, których skompensowanie nawet zwiększeniem w krótkim okresie liczby urodzeń w stosunku do projekcji, wynikającym z oddziaływania SD, jest niemożliwe. W drugim okresie dodatkowym czynnikiem występowania ujemnego przyrostu naturalnego może być potencjalna niska dzietność małej liczby osób w wieku prokreacyjnym, urodzonych w okresach niskiej dzietności. Przywrócenie*

dodatniego przyrostu naturalnego jest możliwe za dwa pokolenia, dzięki wysokiej dzietności pokolenia urodzonego w okresie wysokiej dzietności, a zatem najwcześniej za kilka dekad.”²

Powyższe tendencje demograficzne w ujęciu województwa małopolskiego znajdują potwierdzenie w danych Głównego Urzędu Statystycznego w publikacji pn. „Sytuacja demograficzna województwa małopolskiego w 2022 r.” Zgodnie z klasyfikacją J.W. Webba województwo małopolskie jest nieaktywne demograficznie. W strukturze ludności przeważały kobiety, które stanowiły 51,5% mieszkańców województwa. Współczynnik feminizacji dla Województwa małopolskiego utrzymuje się na niezmiennym poziomie i wynosi w 2022 roku 106. Współczynnik obciążenia demograficznego dla małopolski wyniósł 68 osób wobec 67 w 2021 r. Mediana wieku mieszkańców województwa małopolskiego w 2022 r. wyniosła 40,7 lat wobec 40,3 lat w 2021 r. Ludność na obszarach wiejskich województwa była młodsza od ludności mieszkającej w miastach, tj. 39,6 wobec 41,9 lat. Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego, który pozwala między innymi na określenie potrzeb związanych z opieką społeczną i ochroną zdrowia, wyniósł 12 osób i pozostał na niezmiennym poziomie wobec 2021 r. Oznacza to, że na 100 mieszkańców w wieku 50–64 lata przypadało 12 osób w wieku 85 lat i więcej.

Zgodnie z prognozą oraz przytoczonymi danymi statystycznymi okres obowiązywania niniejszego programu przypadać będzie na czas ujemnego przyrostu naturalnego zarówno w Gminie Myślenice jak i w Małopolsce i w całym kraju.

Zmiany demograficzne będą wywierały zatem silny wpływ na rynek pracy, szkolnictwo, popyt na usługi dla osób starszych oraz kondycję finansową miasta. Będą stanowił bardzo duże obciążenie dla rodzin szczególnie rodzin wielopokoleniowych.

Urodzenia są kluczowym czynnikiem wpływającym na liczbę i strukturę ludności. Małopolska jest jednym z nielicznych regionów polski, gdzie obserwuje się niski spadek liczby urodzeń w porównaniu do danych ogólnopolskich.

Ogólnie tendencje spadkowe liczby urodzin wynikają przede wszystkim z odkładania na później przez ludzi młodych decyzji o założeniu rodziny, a następnie o posiadaniu mniejszej liczby dzieci lub nawet o samotnym życiu.

² file:///C:/Users/hpadlikowska/Downloads/RAPORT_RODZINA_listopad_2022_internet.pdf

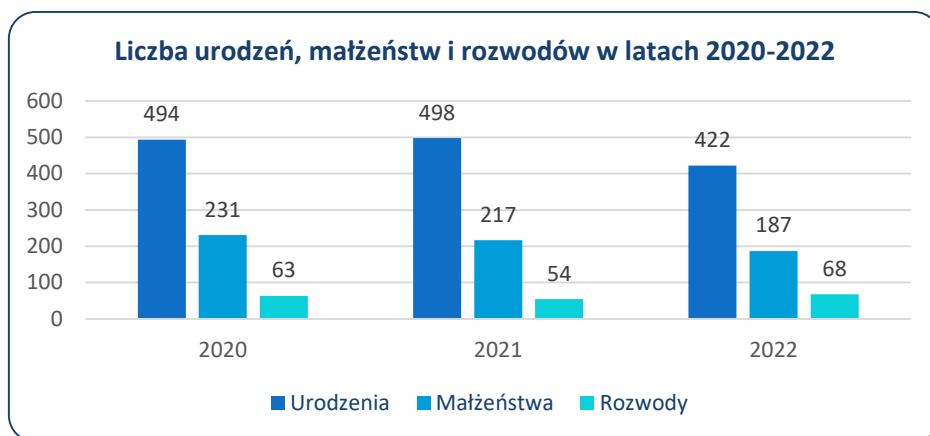
Zmianie ulega model rodziny, oraz potrzeby osób planujących założenie rodziny. Z badań przeprowadzonych min. na potrzeby Strategii Demograficznej 2040 wynika, iż głównymi czynnikami hamującymi decyzję o prokreacji są m.in.:

1. Zła sytuacja mieszkaniowa.
2. Słabość systemu instytucjonalnej opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
3. Relatywnie niski poziom zaangażowania ojców w opiekę nad najmniejszymi dziećmi.
4. Niska elastyczność czasu pracy rodziców małych dzieci.
5. Niski poziom ochrony zatrudnienia młodych matek.
6. Kryzys gospodarczy i związana z nią niepewność.
7. Niedopasowanie strukturalne płci
8. Brak zrównoważonego przestrzennie tempa rozwoju społeczno-gospodarczego.
9. Workism. Wyróżnia się dwa modele łączenia pracy zawodowej i życia rodzinnego – workism oraz familism. Pierwszy model oznacza preferencję dla realizacji kariery zawodowej kosztem życia rodzinnego, drugi – odwrotnie. Polska, pomimo faktu wysokiego odsetka deklaracji dotyczących dużej wartości relacji rodzinnych, w rzeczywistości jest raczej krajem z mocno indywidualistycznym społeczeństwem, a tym samym z dominacją modelu workizmu nad familizmem. Nie wnikając w tym miejscu w zróżnicowane przyczyny tego zjawiska, można stwierdzić, że ma ono wpływ na wybór strategii życiowych młodych Polek i Polaków, w tym na kwestie rodziny.
10. Niska jakość systemu opieki nad dziećmi z niepełnosprawnościami
11. Rosnący problem niepłodności
12. Opóźnianie wieku urodzenia pierwszego dziecka
13. Osłabienie trwałości związków

Zmiany w strukturze wieku ludności (zmniejszanie się liczby dzieci i młodych ludzi) oraz spadek liczby zawieranych małżeństw dają podstawy do twierdzenia, że proces ten będzie postępował. Kolejnym ważnym wskaźnikiem demograficznym jest rozpad małżeństw. Małopolska należy do regionów o najniższym wskaźniku rozpadu małżeństw – dotyczy zarówno śmierci jak i rozwodów.

W 2022 roku w województwie małopolskim zawarto 15,4 tys. małżeństw, tj. o 7,5% mniej niż rok wcześniej. Współczynnik małżeństw wyrażony liczbą zawartych małżeństw na 1 tys. ludności wyniósł 4,5. Sądy orzekły prawomocnie 4,2 tys. rozwodów, tj. o 5,7% mniej w porównaniu z poprzednim rokiem. Współczynnik rozwodów wyniósł 1,5.

Jak widać na poniższym wykresie, poziom rozwodów w powiecie myślenickim utrzymuje się na przestrzeni kilku lat na stałym, aczkolwiek stosunkowo wysokim poziomie, w stosunku do ilości zawartych małżeństw.

Wykres nr 1 Ilość urodzeń, zawartych małżeństw oraz rozwodów w poszczególnych latach, w powiecie myślenickim (opracowano na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Myślenicach).

Wprowadzenie rozwiązań w polityce prorodzinnej takich jak program rządowy Rodzina 500 Plus, a od stycznia 2024 roku Rodzina 800+, ulga podatkowa na dzieci, Rodziny Kapitał Opiekuńczy, urlop rodzicielski, Karta Dużej Rodziny, Myślenicka Karta Rodzina 3+, usługi społeczne dedykowane dzieciom i rodzinom, zwiększenie liczby miejsc w przedszkolach, zwiększenie liczby miejsc opieki nad dzieckiem do lat 3 (np. Program Maluch +), mają na celu zachęcanie rodziców do podjęcia decyzji o powiększaniu rodziny oraz wsparcie istniejących rodzin wielodzietnych.

Charakterystyka osób korzystających z usług społecznych i pomocy społecznej.

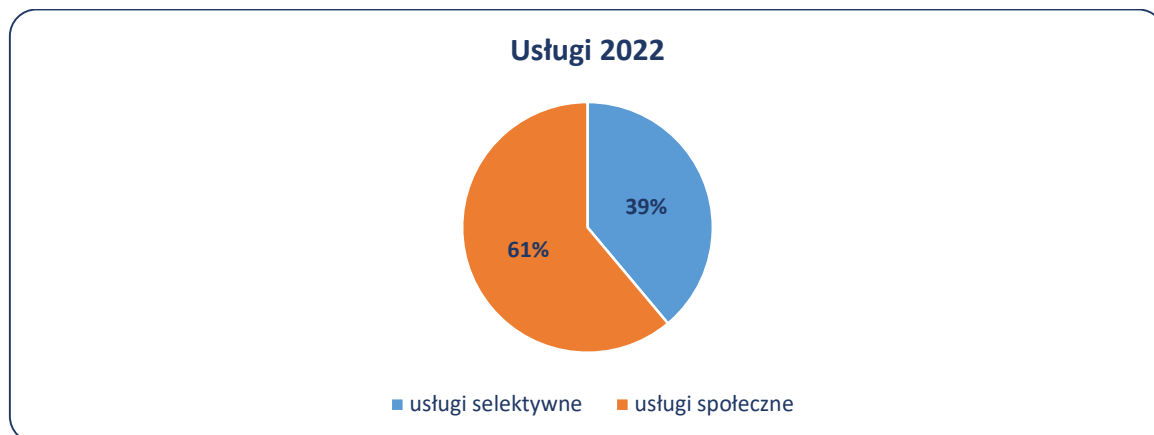
Usługi społeczne.

Usługi społeczne to wspólne działania o charakterze niematerialnym dedykowane osobom, rodzinom i społeczności lokalnej. Bazują na potencjale, wiedzy, doświadczeniu i zasobach środowiska lokalnego. Ich celem jest podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez zaspakajanie ich aktualnych potrzeb.

Liczba osób korzystających z różnych form pomocy Centrum Usług Społecznych w Myślenicach w 2022 roku wyniosła ok. 12 732 osób (niepowtarzających się), co stanowi ponad 29,10% ogółu mieszkańców Gminy Myślenice. Szacunkowo z usług powszechnych skorzystało 10 846 osób, natomiast z usług selektywnych skorzystało 6 906 osób.

W kontekście podanych danych należy zauważyć, że część z osób korzystających z usług

Centrum Usług Społecznych w Myślenicach otrzymało wsparcie zarówno w ramach usług powszechnych jak i selektywnych.

Wykres nr 2 Usługi społeczne a usługi selektywne w 2022 r.

Analizując usługi społeczne realizowane przez Centrum Usług Społecznych, zwrócić uwagę należy na to, iż spośród 834 osób korzystających z tych usług 141 osób stanowiły dzieci a 71 osób korzystało również z usług selektywnych.

W ramach usług społecznych rodziny z terenu gminy Myślenice mogły skorzystać z następujących usług w ramach pakietu „Rodzina”:

Pakiet Rodzina				
Lp.	Nazwa i zakres usługi	Odbiorcy	Zakres usługi	Uzasadnienie
1.	Wsparcie specjalistyczne dla rodzin z dziećmi			
a)	poradnictwo psychologiczne dla dzieci i dorosłych	Rodziny z dziećmi - mieszkańcy Gminy Myślenice	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny	Działania rekomendowane w obszarze wspierania rodziny na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy.
b)	terapia rodzinna			
c)	terapia sensoryczna (SI)			
d)	psychiatra dziecięcy			
e)	logopeda			
f)	neurologopeda			
g)	poradnictwo prawne			
h)	grupowe wsparcie psychologiczne dla dzieci i młodzieży			
a)	warsztaty i zajęcia dla dzieci i młodzieży,		Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, promocji i ochrony zdrowia	
b)	wczesna interwencja,			
c)	profilaktyka uzależnień,			
d)	promocja zdrowia			
a)	warsztaty i zajęcia edukacyjno-rozwojowe podnoszące kompetencje wychowawcze		Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny, promocji i ochrony zdrowia	
a)	rehabilitacja ogólnoustrojowa		Usługa społeczna z zakresu promocji ochrony zdrowia	
b)	rehabilitacja wodna			
2.	Myślenicka Karta Rodziny 3+			

a)	50% zniżki na zajęcia organizowane przez MOKiS,	Członkowie rodzin wielodzietnych (co najmniej troje dzieci) w których dorośli	Usługa społeczna z zakresu wspierania rodziny	Działania rekomendowane w obszarze wspierania rodziny na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy.
b)	50% zniżki za wstęp do kina prowadzonego przez MOKiS,	członkowie		
c)	50% zniżki na korzystanie z Krytej Pływalni Aquarius w Myślenicach,	rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych w Urzędzie Skarbowym właściwym dla osoby zamieszkałej na terenie Gminy Myślenice jako miejsca swego zamieszkania, bez względu na to czy osoby te osiągnęły dochód		
d)	50% zniżki na świadczenia publicznych przedszkoli wykraczające poza podstawę programową,			
e)	10% zniżki na czesne w Samorządowym Żłobku w Myślenicach,			
f)	ulga w kwocie 200 zł miesięcznie na każde dziecko za czesne w niepublicznych placówkach prowadzących działalność w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3, działających na terenie Gminy Myślenice, nie więcej niż 50% wysokości czesnego,			
g)	dotatkowe ulgi na usługi i produkty oferowane przez organizacje pozarządowe, osoby fizyczne i prawne prowadzące działalność gospodarczą,			
3. Wsparcie indywidualne dla rodzin z dziećmi				
a)	asystent rodziny	Rodziny z dzieci - Mieszkańcy Gminy Myślenice.	Usługi społeczne z zakresu wspierania rodziny i pomocy społecznej	Działania rekomendowane w obszarze wspierania rodziny na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy.
b)	asystent osobisty osoby niepełnosprawnej			
c)	praca socjalna			

W ramach przedstawionego Pakietu rodzina w 2022 roku myślenickie rodziny otrzymały następujące wsparcie:

- ✓ Wsparcie specjalistyczne dla rodzin z dziećmi. W ramach wsparcia specjalistycznego rodziny z dziećmi mogły skorzystać w 2022 roku z następujących usług:

- a) Psycholog dla dzieci

Wskaźnik	Realizacja
Liczba zrealizowanych godzin wsparcia (h)	562
Liczba złożonych wniosków	50
Liczba osób, które rozpoczęły udział w wsparciu	49

Tabela 1 Charakterystyka usługi psycholog dla dzieci w 2022 r.

- b) Psycholog dla dorosłych

Wskaźnik	Realizacja
Liczba zrealizowanych godzin wsparcia (h)	327
Liczba złożonych wniosków	25
Liczba osób, które rozpoczęły udział w wsparciu	21

Tabela 2 Charakterystyka usługi psycholog dla dorosłych w 2022 r.

c) Terapia rodzinna

Wskaźnik	Realizacja
Liczba zrealizowanych godzin wsparcia (h)	72
Liczba złożonych wniosków	10
Liczba rodzin, które rozpoczęły udział w wsparciu	10

Tabela 3 Terapia rodzin - realizacja usługi w 2022 r.

d) Terapia sensoryczna

Wskaźnik	Realizacja
Liczba zrealizowanych godzin wsparcia (h)	326
Liczba złożonych wniosków	21
Liczba osób, które rozpoczęły udział w wsparciu	19

Tabela 4 Charakterystyka usługi terapia sensoryczna w 2022 r.

e) Psychiatrya dziecięcy

Szczegółowa charakterystyka realizacji usługi w 2022 roku.

Wskaźnik	Realizacja
Liczba zrealizowanych godzin wsparcia (h)	28
Liczba złożonych wniosków	19
Liczba osób, które rozpoczęły udział w wsparciu	19

Tabela 5 Charakterystyka usługi psychiatra dziecięcy w 2022 r.

f) Logopeda

Wskaźnik	Realizacja
Liczba zrealizowanych godzin wsparcia (h)	580
Liczba złożonych wniosków	38
Liczba osób, które rozpoczęły udział w wsparciu	37

Tabela 6 Charakterystyka usługi – logopeda w 2022 r.

g) Neurologopeda

Wskaźnik	Realizacja
Liczba zrealizowanych godzin wsparcia (h)	261
Liczba złożonych wniosków	21
Liczba osób, które rozpoczęły udział w wsparciu	20

Tabela 7 Charakterystyka usługi – logopeda w 2022 r.

h) Porada prawna

Wskaźnik	Realizacja
Liczba zrealizowanych godzin wsparcia (h)	122
Liczba złożonych wniosków	88
Cena za 1 h wsparcia (zł)	100,00
Liczba osób, które rozpoczęły udział w wsparciu	88

Tabela 8 Charakterystyka usługi - porada prawna w 2022 r.

i) Rehabilitacja ogólnoustrojowa

Wskaźnik	Realizacja
Liczba zrealizowanych wizyt	6 640
Liczba spotkań w ramach skierowania	max. 10
Liczba złożonych wniosków	729
Liczba osób, które rozpoczęły udział w wsparciu	699

Tabela 9 Charakterystyka usługi rehabilitacja ogólnoustrojowa w 2022 r.

j) Rehabilitacja wodna

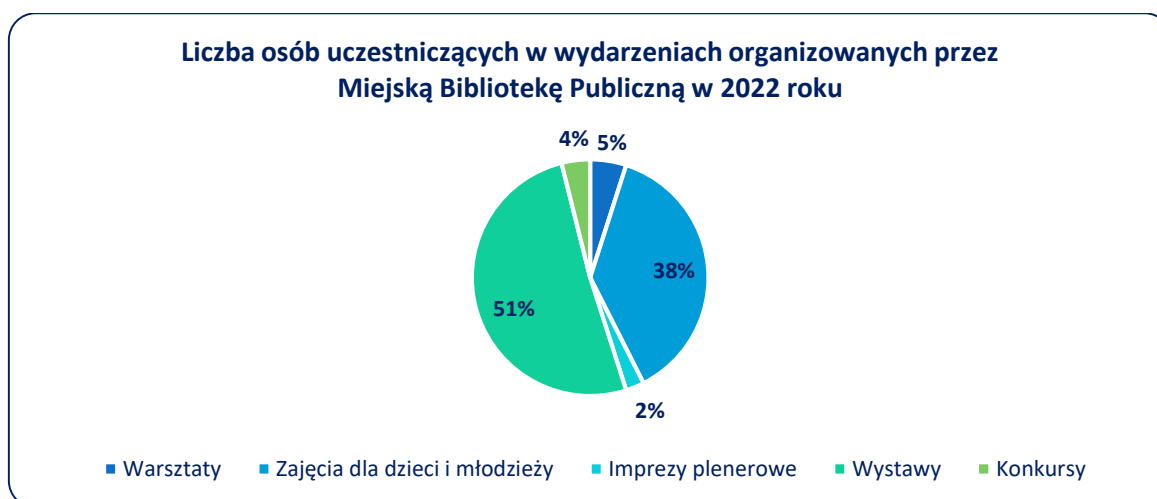
Wskaźnik	Realizacja
Liczba zrealizowanych godzin wsparcia (h)	360
Liczba złożonych wniosków	31
Liczba osób, które rozpoczęły udział w wsparciu	30

Tabela 10 Charakterystyka usługi - rehabilitacja wodna w 2022 r.

k) zajęcia dla dzieci i młodzieży

Zajęcia dla dzieci i młodzieży realizowane są przez jednostki publiczne.

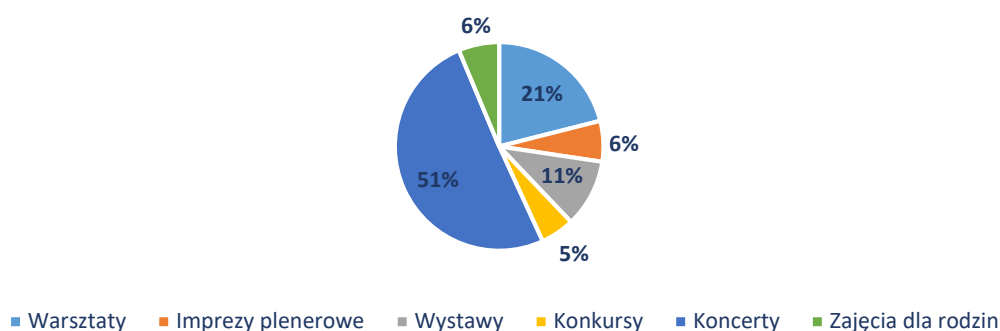
Miejska Biblioteka Publiczna im. ks. Jana Kruczka w Myślenicach. W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Myślenicach, prócz działalności związanej z udostępnianiem zbiorów czytelniczych, realizowane w 2022 roku były ciekawe projekty dla dzieci i młodych ludzi. W roku 2022 z 157 zajęć, warsztatów, wystaw, konkursów, projektów oraz imprez plenerowych z których skorzystało 5 389 uczestników.

Wykres nr 3 Zajęcia organizowane w 2022 r. przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Myślenicach

Myślenicki Ośrodek Kultury i Sportu. Myślenicki Ośrodek Kultury i Sportu w 2022r. organizował 2595 cykli różnorodnych kursów, zajęć i warsztatów oraz wydarzeń artystycznych w których wzięło udział łącznie 30 466 uczestników. Zajęć dedykowanych wyłącznie dla dzieci i młodych ludzi zorganizował MOKiS w 2022 roku ok. 2500 dla ok. 15 000 osób.

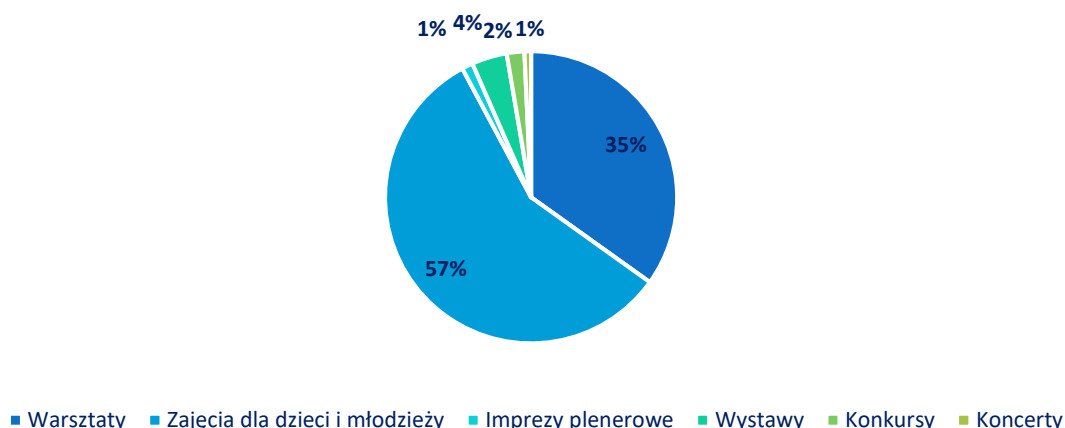
Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach organizowanych przez MOKiS w 2022

Wykres nr 4 Wydarzenia organizowane w 2022 r. przez MOKiS

Muzeum Niepodległości w Myślenicach. Muzeum Niepodległości w Myślenicach w 2022 r. zorganizowało łącznie 410 zajęć, warsztatów, wystaw, konkursów, koncertów, projektów oraz imprez plenerowych z których skorzystało 43 519 uczestników.

Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach organizowanych przez Muzeum Niepodległości w 2022

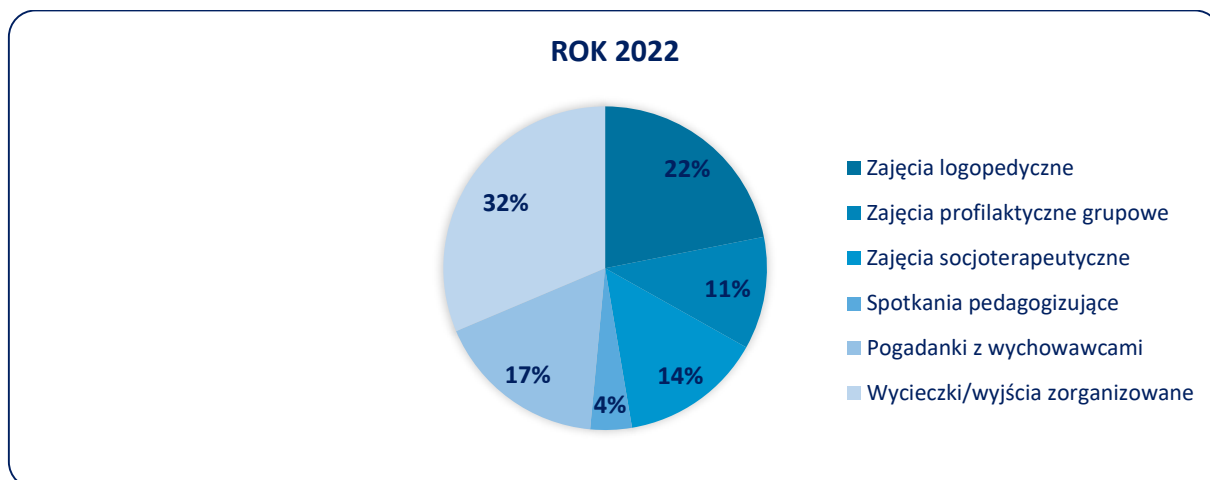

Wykres nr 5 Wydarzenia organizowane w 2022 r. przez Muzeum Niepodległości w Myślenicach

W ramach wspierania i upowszechniania kultury fizycznej oraz sportu 37 klubów i stowarzyszeń sportowych (w tym UKS) skorzystało z przydzielonej ze strony samorządu dotacji. łącznie uczestniczyło w nich ok. 5 600 członków.

Placówka Wsparcia Dziennego „Kreatywnia” w Myślenicach. W 2022r. roku z Placówki Wsparcia Dziennego „Kreatywnia” korzystało łącznie 59 dzieci, w wieku od 6 do 15 lat. Do placówki uczęszczało średnio 15 dzieci dziennie. W Kreatywni zorganizowano łącznie około 1 618 zajęć o różnym charakterze, w tym 123 zajęcia grupowe w budynku placówki i parku Jordana, 754 zajęć w ramach organizacji czasu wolnego oraz 53 wyjścia zorganizowane. Rodzaj

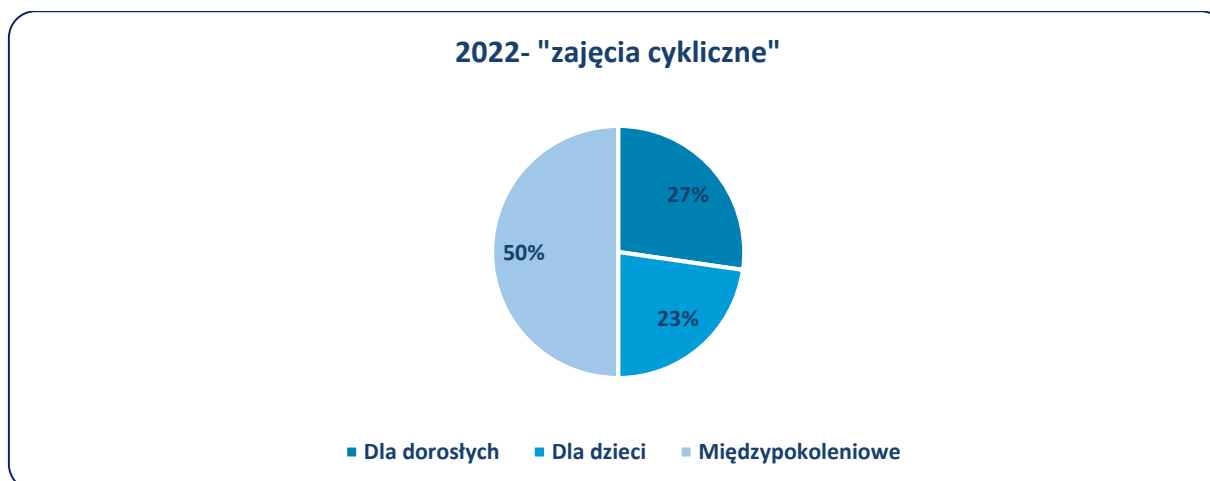
zajęć organizowanych przez Placówkę Wsparcia Dziennego „Kreatywnia” obrazuje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres nr 6 Zajęcia organizowane w 2022 r. przez PWD Kreatywnia

Centrum Aktywności Lokalnej.

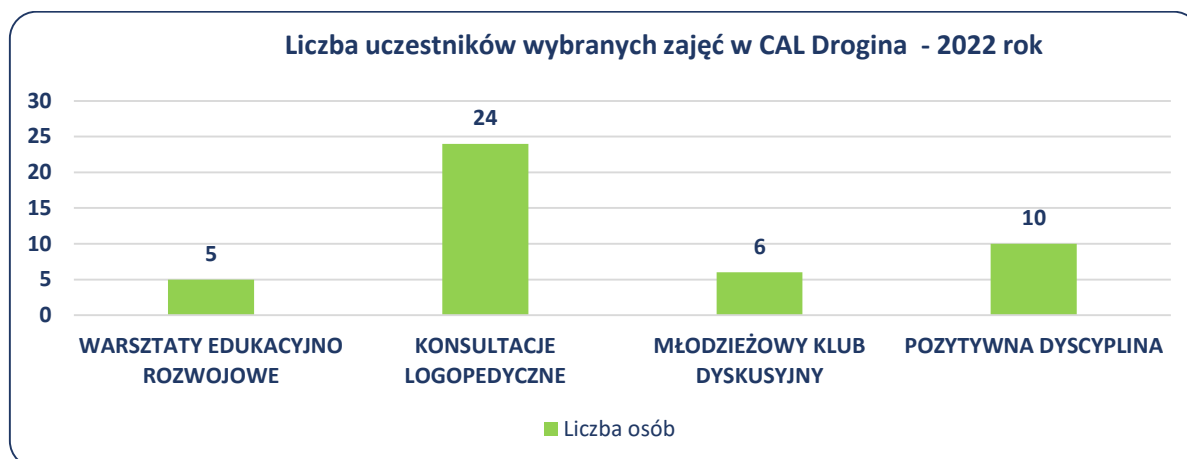
Centrum Aktywności Lokalnej mieści się w Myślenicach w Kamienicy Obońskich – Rynek 27, w Dorogini w budynku OSP oraz w Jaworniku w szkole podstawowej. Zajęcia dla dzieci i młodych ludzi prowadzone były również w Centrach Aktywności Lokalnej. W 2022 roku zorganizowane zostały 22 „zajęcia cykliczne” w tym 6 dla dorosłych, 5 dla dzieci oraz 11 zajęć międzypokoleniowych.

Wykres nr 7 CAL - zajęcia cykliczne w 2022 roku

W 2022, szczególnym zainteresowaniem wśród lokalnej społeczności cieszyły się warsztaty dla rodziców „Pozytywna dyscyplina”. W 6-ciu edycjach udział wzięło łącznie 80 rodziców. Wśród tej formy wsparcia, nową propozycją była edycja dedykowana ojcom (13 osób). Dużym zainteresowaniem cieszyły się również grupowe zajęcia logorytmiczne skierowane do dzieci w wieku 3-6 lat. Średnio miesięcznie na zajęcia uczęszczało 40 dzieci.

W Centrum Aktywności Lokalnej Drogina łącznie zorganizowano 12 różnego typu zajęć i warsztatów. W okresie wakacyjnym realizowano warsztaty w partnerstwie z lokalnym NGO w ramach projektu „Biblioteka Blżej”. Zrealizowano także „Wiosenne spotkanie z mieszkańcami Drogini” połączone z przedstawieniem bajki ekologicznej (uczestniczyło ok. 50 osób); „Piknik na zakończenie lata” (ok. 120 osób), oraz Wigilię dla seniorów” (dla ok. 70 osób).

Wykres nr 8 Liczba uczestników w zajęciach organizowanych w CAL Drogina

W CAL Drogina dzieci chętnie uczestniczyły w zajęciach edukacyjno – rozwojowych i zajęciach rękodzieła. W ciągu roku na zajęcia uczęszczało 386 dzieci.

✓ **wczesna interwencja,**

W ramach działań Zespołu Wsparcia Dziecka i Rodziny prowadzona była praca z rodziną i poszczególnymi jej członkami w ramach wczesnej interwencji.

Wyszczególnienie	2021	2022
Liczba podjętych interwencji oraz monitoringów w rodzinach	20	24
Obsługa Zespołu ds. asystentury rodziny	41	46
Obsługa spotkań Rady Rodziny	5	3
Wnioski o przyznanie asystenta rodziny wraz z przeprowadzonymi wywiadami środowiskowymi	4	5
Liczba opinii o sytuacji materialno-bytowej rodziny na wniosek stron	21	22
Liczba pism do Sądu Rodzinnego informująca o sytuacji małoletnich w rodzinie	3	8
Liczba przeprowadzonych kontroli w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	5	8

Tabela 11 Statystyka z realizacji zadań Wsparcia Dziecka i Rodziny w 2022 roku.

✓ **profilaktyka uzależnień,**

W ramach działań profilaktycznych w obszarze uzależnień przeprowadzono wiele ciekawych wydarzeń i autorskich projektów.

W zawiązku z Międzynarodowym Dniem Rodziny obchodzonym 15 maja Centrum Usług Społecznych zorganizowało wydarzenie pod nazwą **Tydzień dla Rodzin** w ramach którego przeprowadzono w terminie 24 - 27 maj między innymi spotkania ze specjalistami w tematach:

- a. Świadomego rodzicielstwa. Tematyka obejmowała planowanie rodziny, szacunek do ciała oraz naturalne metody antykoncepcji,
- b. Jak możemy rozmawiać o seksualności w rodzinie,
- c. Elementów Pozytywnej Dyscypliny czyli jak radzić sobie z trudnymi emocjami. Działania wzmacniają rodziny, eliminują w pewnym stopniu niewłaściwe nawyki i przyczyniają się do postępów w wartościowym wychowaniu, Komunikacji w związku. Spotkania przeprowadzone zostały przez familiologów z Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa w Myślenicach
- d. PrzeciwdziałajMY przemocy. Dyskusja prelegentów z uczestnikami spotkania.
- e. Koncert dla młodzieży „Muzyka łagodzi rany”. W trakcie swoich występów muzycy w zaplanowanych przerwach mówili o ważnych sprawach z zakresu kryzysu i przeciwdziałania przemocy.

✓ **promocja zdrowia,**

Promocję zdrowia rozumiemy jako tworzenie warunków ułatwiających i zachęcających do prozdrowotnego stylu życia. Wszelkie działania w tym zakresie mają na celu zwiększanie kontroli nad swoim zdrowiem i dążenie do tzw. Dobrostanu. **Wszelkie działania Centrum Aktywności Lokalnej** możemy zaliczyć do grupy działań promujących zdrowie bowiem są one odpowiedzią na potrzeby społeczności a więc pomagają osiągnąć dobrostan. Oprócz opisanych w niniejszym sprawozdaniu działań Centrum Aktywności Lokalnej w ramach promocji zdrowia odbyły się również wykłady, spotkania i pogadanki przeprowadzone przez Zespół Wsparcia Dziecka i Rodziny:

- **świadome rodzicielstwo** - tematyka obejmowała planowanie rodziny, szacunek do ciała oraz naturalne metody antykoncepcji. Jak możemy rozmawiać o seksualności w rodzinie? Elementy Pozytywnej Dyscypliny czyli jak radzić sobie z trudnymi emocjami. Działania

wzmacniają rodziny, eliminują w pewnym stopniu niewłaściwe nawyki i przyczyniają się do postępów w wartościowym wychowaniu.

✓ **warsztaty i zajęcia edukacyjno-rozwojowe podnoszące kompetencje wychowawcze**

Pozytywna Dyscyplina to warsztaty dla rodziców mające na celu pomoc w codziennym wychowywaniu dzieci, prowadzone przez certyfikowane edukatorki. Warsztaty organizowane w CAL mają charakter spotkań cotygodniowych lub weekendowych i są zakończone certyfikatem.

Pozytywna Dyscyplina to znana na całym świecie metoda wychowawcza, która pomaga rodzicom:

- zrozumieć, akceptować i wzmacniać swoje dzieci,
- wspierać ich naturalny potencjał,
- skutecznie radzić sobie z codziennymi trudnościami, takimi jak ubieranie się, wychodzenie z domu, kłótnie między rodzeństwem, sprząatanie, mycie zębów, itp.,
- wychowywać je na mądrych, pewnych siebie, odpowiedzialnych i wrażliwych dorosłych,
- jak poradzić sobie ze złością własną i dziecka? Co zamiast kar i nagród? Jakie są typowe błędy rodzicielskie?

Wskaźnik	Realizacja
Liczba zrealizowanych godzin wsparcia (h)	50
Liczba złożonych wniosków	64
Liczba osób, które rozpoczęły udział w wsparciu	63
Liczba osób, które zakończyły udział w wsparciu	63

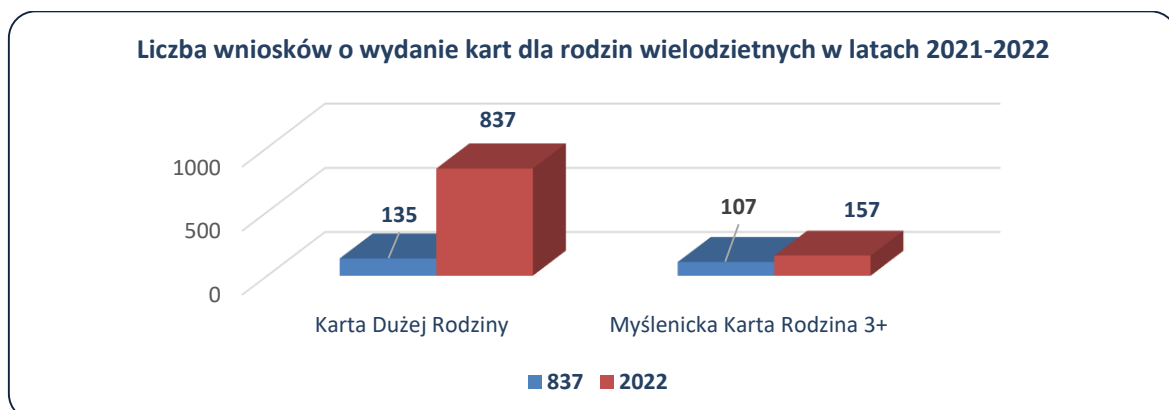
Tabela 12 warsztaty i zajęcia edukacyjno-rozwojowe podnoszące kompetencje wychowawcze

2. Myślenicka Karta Rodziny 3+ i Krajowa Karta Dużej Rodziny

Rodziny z dziećmi mają możliwość korzystania z Myślenickiej Karty Rodzina 3+ dla rodzin wielodzietnych, umożliwiającej korzystanie ze specjalnych zniżek na różnego rodzaju usługi sportowe czy zakupy. Ponadto od 1 stycznia 2019 r. wydawana jest również Karta Dużej Rodziny. Na terenie Gminy Myślenice ma siedzibę 46 partnerów KDR oraz 8 partnerów Myślenickiej Karty Rodzina 3+ (dane bez jednostek gminnych).

Centrum Usług Społecznych w Myślenicach w 2022 roku pozytywnie rozpatrzyło 994 wnioski o wydanie kart dla rodzin wielodzietnych w tym 837 wniosków o wydania Kart Dużej Rodziny i 157 wniosków o wydanie Myślenickiej Karty Rodzina 3+

Poniższy wykres obrazuje różnicę w liczbie złożonych wniosków o wydanie kart dla rodzin wielodzietnych w 2021 roku a 2022 roku.

Wykres nr 9 Wnioski o wydanie Kart dla rodzin wielodzietnych w latach 2021-2022

3. Wsparcie indywidualne dla rodzin z dziećmi

W ramach wsparcia indywidualnego rodziny z dziećmi mogły skorzystać w 2022 roku z następujących usług:

✓ asystent rodziny

Rodziny z terenu Gminy Myślenice, mają możliwość skorzystania z usługi asystentury rodziny. „Praca metodą asystowania ma za zadanie dać wsparcie psychiczne i oparcie osobowe. Asystent poszukuje zasobów, które są niezbędne do pokonania trudności. Demonstruje, jak przechodzić przez zawity labirynt różnego rodzaju procedur, instytucji czy nowych sposobów reagowania na codzienne sytuacje. Pomaga odbudować więzi społeczne oraz pokazuje, jak korzystać z dóbr kultury. Asystentura rodziny rozumiana jako indywidualna pomoc służąca przede wszystkim w rozwiązaniu konkretnych problemów członków rodziny, wzbudzeniu w nich wiary w swoje możliwości oraz motywowaniu do podejmowania działań do tej pory uznawanych za niemożliwe. Asystent ma za zadanie pomóc zmienić stosunek osób zmarginalizowanych (lub rodzin jeszcze wydolnych wychowawczo, a będących w kryzysie) do własnej sprawczości, zwiększyć ich poczucie wpływu na swoje życie, polepszyć samoocenę.”³

Współpraca asystentów rodziny z rodzinami w Gminie Myślenice na przestrzeni ostatnich 3 lat przedstawia się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	2020	2021	2022
1	Liczba rodzin objętych wsparciem AR	34	31	34

³ „ASYSTENTURA RODZINY W CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH”

https://www.prezydent.pl/storage/file/core_files/2022/5/9/245d4bf4b9610941b006811d3c356335/8.%20Asystentura%20rodziny%20w%20centrach%20us%C5%82ug%20spo%C5%82ecznych.pdf

2	Liczba dzieci w rodzinach	83	79	84
3	Liczba podpisanych Indywidualnych Planów Pracy	19	8	13
4	Liczba Okresowych Ocen Sytuacji Rodziny	43	46	47
5	Liczba rodzin z ustawy „Za życiem”	0	0	0
6	Liczba Zespołów ds. asystentury rodzinnej w których brali udział AR	43	38	41
7	Zaprzestanie współpracy z rodziną z uwagi na osiągnięte cele	8	11	3

Tabela 13 Charakterystyka asystentury rodziny w latach 2020-2022

Jak wynika z powyższych danych, na podobnym poziomie utrzymuje się poziom pracy asystentów rodziny, na przestrzeni ostatnich trzech lat.

✓ **asystent osobisty osoby niepełnosprawnej,**

Centrum Usług Społecznych w Myślenicach realizował w roku 2022 Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022, współfinansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Głównym celem Programu było wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. W ramach Programu **udzielono wsparcia 22 osobom** w tym 15 osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 2 osobom o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i 5 dzieciom do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Centrum Usług Społecznych w Myślenicach corocznie przystępuje do ogłoszonego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej naboru wniosków o dofinansowanie w ramach Programu.

✓ **praca socjalna**

W 2022 roku sekcja pracy socjalnej i sekcja do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzieliły pomocy w postaci pracy socjalnej ogółem **37 rodzinom**.

Sekcja pracy socjalnej w okresie sprawozdawczym realizowała pogłębioną metodyczną pracę socjalną w rozdzieleniu od świadczeń pieniężnych. Kluczowymi elementami w pracy socjalnej, wpływającymi na jej jakość oraz skuteczność są: relacja, komunikacja i motywowanie.

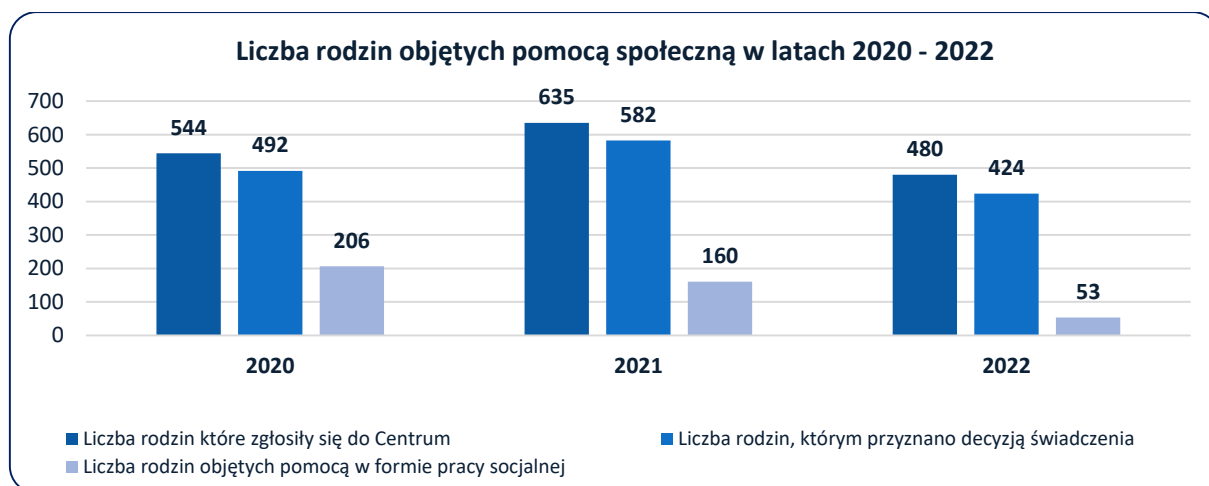
Podstawą nawiązywania i budowania relacji są zasady pracy socjalnej, w szczególności: zasada podmiotowości, zasada obiektywizmu, zasada poufności.

Nawiązanie relacji z osobą lub rodziną jest kluczowym elementem procesu pomocowego i decyduje o skuteczności pracy socjalnej. Etapy metodycznego postępowania w pracy

socjalnej to kolejno: diagnoza i ocena, wyznaczanie celów działania, opracowanie planu działania i budowanie indywidualnego pakietu usług, realizacja planu działania, systematyczna ewaluacja działań oraz ewaluacja końcowa, zaprezentowane liczbowo w poniższej tabeli:

Pomoc społeczna

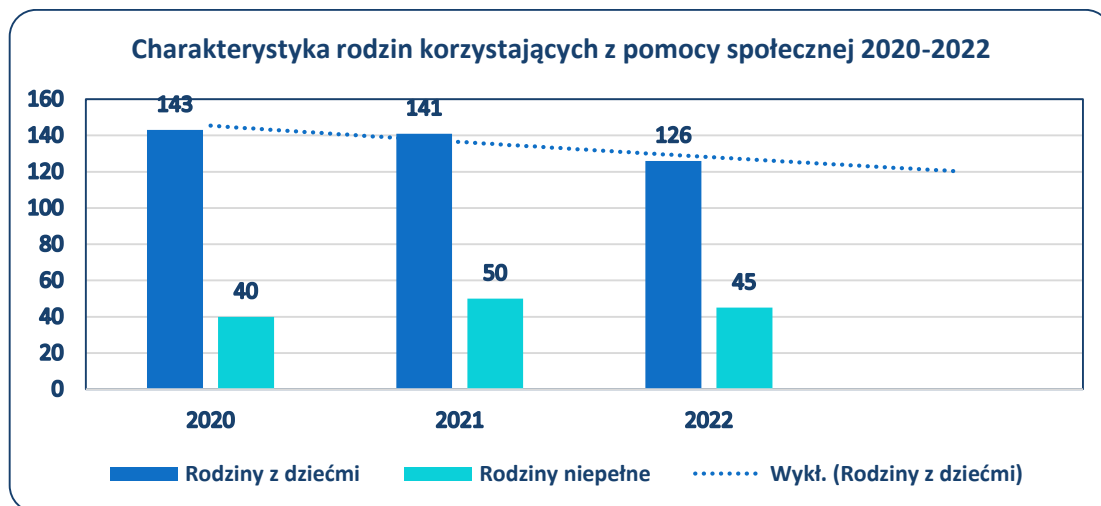
Sytuacja rodzin uwarunkowana jest nie tylko zmianami demograficznymi. Procesom zmian społecznych towarzyszą także zagrożenia. Bezrobocie, choroby, niepełnosprawność, trudności opiekuńczo-wychowawcze, przemoc czy uzależnienia to problemy z którymi rodzina często nie jest w stanie sama sobie poradzić. Wprawdzie zauważalna jest tendencja spadkowa liczby świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej szczególnie tych uprawnionych do świadczeń pieniężnych. Niepokojącą tendencją jest liczba zgłaszanych przypadków przemocy w rodzinie, odsetek rodzin ze zdiagnozowaną bezradnością opiekuńczo-wychowawczą lub niską zaradnością życiową i ubiegających się z tego tytułu o wsparcie i pomoc.

Wykres nr 10 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2020- 2022

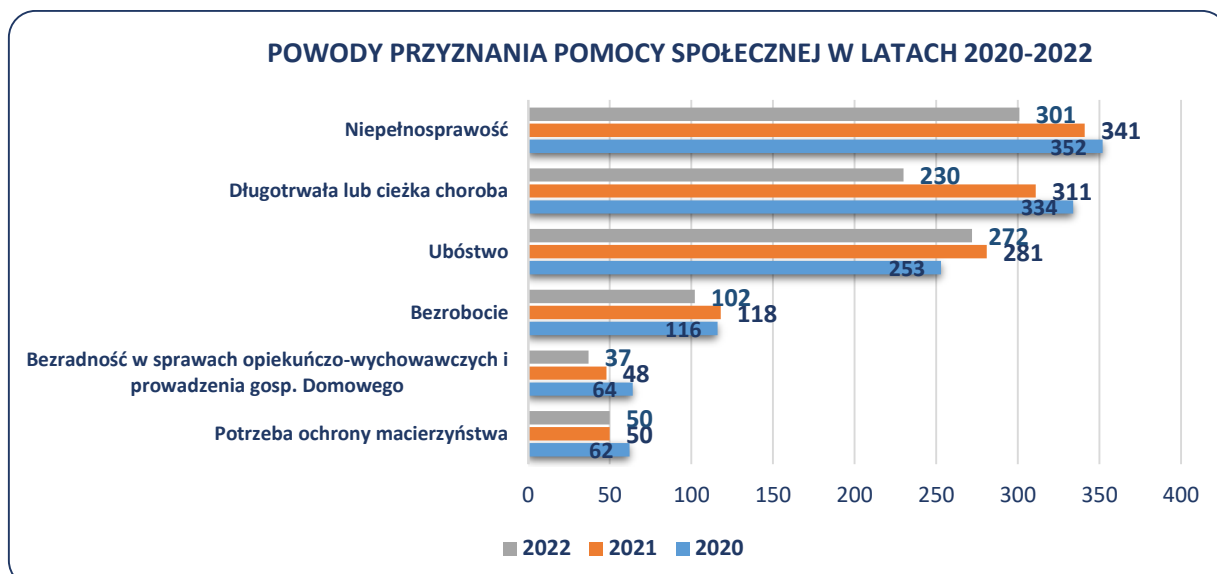
Jak pokazują dane Centrum, w 2022 r. pomocą objętych było 126 rodziny z dziećmi (źródło: sprawozdania wewnętrzne CUS w Myślenicach).

Na podstawie w/w informacji ustalono, iż ok 56,67% z ogólnej liczby rodzin stanowiły rodziny, gdzie powodem przyznania pomocy było ubóstwo. Pomimo trudności z jakimi borykają się rodziny, na przestrzeni lat obserwowany jest jednak spadek ilości rodzin korzystających z pomocy Centrum.

Wykres nr 11 Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy społecznej 2020-2022

W Gminie Myślenice najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez Centrum Usług Społecznych w 2022 roku było kolejno: niepełnosprawność, ubóstwo, długa lub ciężka choroba, bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa.

Wykres nr 12 Liczba rodzin korzystających z pomocy CUS w latach 2020-2022 r. z podziałem na powody trudnej sytuacji życiowej (opracowano na podstawie danych własnych).

Z katalogu problemów rodzin w Gminie Myślenice zwrócono uwagę na problem uzależnień wśród dorosłych mieszkańców, a także sięganie po substancje psychoaktywne przez dzieci i młodych ludzi. Zdaniem badanych brakuje miejsc spotkań, dzięki którym dzieci i młodzi ludzie będą mogli wyrazić swoje emocje, a także spędzić czas wolny w wartościowy sposób, zapobiegający podejmowania przez nich zachowań ryzykownych. Wyróżniono także problem uzależnień behawioralnych, jednakże jak zauważyli rozmówcy, występuje on w mniejszym stopniu. W odpowiedzi na zaobserwowane wyżej problemy, z którymi borykają

się mieszkańcy Gminy Myślenice, rozmówcy zostali poproszeni o wyrażenie opinii w zakresie działań, które ich zdaniem poprawiłyby sytuację rodzin z terenu Gminy. Najczęściej wskazywanym działaniem był rozwój i wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców, a także szeroko pojęta integracja rodzin. Zaproponowano również rozwiązanie jakim jest włączenie streetworkingu jako elementu pracy z dziećmi i młodymi ludźmi. Konieczna jest również odpowiednia diagnoza w zakresie potrzeb młodych ludzi z terenu Gminy, w celu zaprojektowania przestrzeni do spędzania przez nich czasu wolnego.

Frustracja wynikająca z wielu ograniczeń nakładanych w związku z pandemią COVID-19, spowodowała wzrost przejawów przemocy domowej, a także nasilenie dotychczasowej przemocy w rodzinie. W niebezpiecznym położeniu znalazły się osoby jej doświadczające, ponieważ w okresie izolacji społecznej osoby te przebywają częściej pod jednym dachem z oprawcą, mają utrudnioną możliwość ucieczki, a także trudniejszy dostęp do specjalistycznej pomocy.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się także tendencję związaną z migracją rodzin, wśród których bardzo często wyodrębniają się rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Dotyczą one z jednej strony wzrastającej liczby rodzin „napływowych”, z drugiej zaś strony obserwuje się częste zmiany miejsca zamieszkania tych rodzin. Należy dodać, że w wielu z tych rodzin zostały naderwane lub/i zerwane więzi lub/i relacje, co stwarza różne zagrożenia wychowawcze.

Rok 2022 był trudnym rokiem dla wielu rodzin w Gminie Myślenice. Przed Gminą pojawiły się do rozwiązania problemy, które w żaden sposób nie były uwzględnione w ww. Programie tj. np. pandemia COVID – 19 czy też skutki zbrojnej agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Ograniczenia spowodowane pandemią wirusa SARS-CoV-2 utrudniały funkcjonowanie zarówno jednostek, jak i całych grup społecznych. Pojawienie się nowych problemów i kryzysów w rodzinach, powodowanych długotrwałą izolacją skutkowało wzrostem osób potrzebujących specjalistycznego wsparcia, w szczególności wsparcia dla dzieci i młodych ludzi. Niezbędne było zwiększanie zakresu pomocy i usług oraz jeszcze większa współpraca służb pomocowych szczególnie w realizacji działań wspierających rodziny w pokonywaniu trudności opiekuńczo – wychowawczych.

Natomiast w związku z przybyciem do Gminy Myślenice rodzin ukraińskich uciekających przed wojną, wprowadzone zostały systemowe rozwiązania służące racjonalnemu i stabilnemu zapewnieniu przez Gminę oraz podmioty prywatne opieki nad rodzinami

uchodźców. W związku z wojną w Ukrainie do Gminy Myślenice przybyli rodzice, głównie matki, z małymi dziećmi. Osoby te otoczone zostały szerokim wsparciem i pomocą.

Koordinacją i udzielaniem wsparcia rodzinom ukraińskim zajmowało się Centrum Usług Społecznych przy ścisłej współpracy z Urzędem Miasta i Gminy Myślenice, jednostkami organizacyjnymi, szkołami, NGO i Kościołem. W ramach wsparcia rodzin ukraińskich do 31.05. 2023 r. podjęto m.in. następujące działania:

1. wypłacono 308 osobom - jednorazowa pomoc finansowa 300 zł, wartość wypłaconego wsparcia wyniosła 392 400,00 zł.
2. 28 osobom udzielono nieodpłatnego wsparcia psychologicznego.
3. 207 dzieciom i młodym osobom przyznano posiłek w szkole i przedszkolu. Wsparcie na łączną kwotę 27 944,50 zł.
4. 1 rodzina ukraińska – skorzystała z usługi mieszkania wspomaganego (1 dorosła osoba i 2 dzieci).
5. 2 rodziny (w sumie 3 osoby dorosłe i 2 dzieci) – skorzystały z usług opiekuńczych.
6. 6 osobom przyznano zasiłki okresowe na łączną kwotę 7 644,26 zł
7. 6 osobom przyznano zasiłki celowe na łączną kwotę 2 532,60 zł
8. 2 osobom przyznano zasiłki stałe na łączną kwotę 4 598,00 zł,
9. 19. 1 osobie sprawiono pogrzeb na kwotę: 4 064,00

Ponad to do końca czerwca 2023 r., dla 39 dzieci – na wniosek CUS w Myślenicach Sąd Rejonowy w Myślenicach ustalił 31 opiekunów tymczasowych. W tym okresie pracownicy CUS w Myślenicach wykonywali nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych. W okresie od 24-02-2022 r. do 31-05-2023 r. wykonali 79 nadzorów u 31 opiekunów tymczasowych.

Pieczą zastępczą

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obejmuje swoim zasięgiem dzieci umieszczone w pieczy zastępczej. W pierwszym półroczu 2023 r. w placówkach przebywało 6 dzieci Gminy Myślenice natomiast w rodzinach zastępczych przebywało 14 dzieci. Poniżej przedstawiona została statystyka z minionych trzech lat.

Lp.	Wyszczególnienie	2020	2021	2022
1	Liczba dzieci przebywających w placówkach całodobowych	9	7	5
2	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	9	9	8
3	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	1	3	1

4	Liczba dzieci, które opuściły pieczę zastępczą	4	2	3
----------	---	----------	----------	----------

Tabela 14 Pobyt w rodzinach i pieczy zastępczej dzieci z terenu Gminy Myślenice w latach 2020-2022

Aby szerzej spojrzeć na zagadnienia związane z tym tematem, dokonano poniższego zestawienia.

Lp.	Rodzaje wsparcia	2020	2021	2022
1	Liczba dzieci przebywających w placówkach całodobowych	9	7	5
2	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	9	9	8
3	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	1	3	1
4	Liczba dzieci, które opuściły pieczę zastępczą	4	2	3
5	Koszt gminy wynikające z pobytu dzieci w pieczy zastępczej	184 769	184 552	180 272

Tabela 15 Piecza zastępcza charakterystyka w 2022 roku

Jak można zauważyć porównując 3 ostatnie lata, spada liczba dzieci przebywających w placówkach całodobowych.

Szczególnie niepokojącymi zjawiskami, które występują w rodzinach jest przemoc oraz nadużywanie alkoholu. Jak wynika z danych Centrum Usług Społecznych w Myślenicach, liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” w Gminie Myślenice do 2021 roku utrzymywała się na porównywalnym poziomie.

W 2022r. nastąpił znaczny spadek liczby rodzin objętych wsparciem w ramach procedury Niebieskiej Karty, rodziny te były liczniejsze, w składzie rodziny było więcej dzieci. A więc pracownicy sekcji wspierali mniej rodzin, ale sytuacje wymagały większego i szerszego zaangażowania z uwagi na liczbę dzieci i osób w rodzinie. W pierwszym półroczu 2023 r. prowadzonych było 36 NK, w tym 6 NK z powodu przemocy wobec dzieci, NK-D: 28, NK-C: 32, wszczęto 28 procedur Niebieskiej Karty.

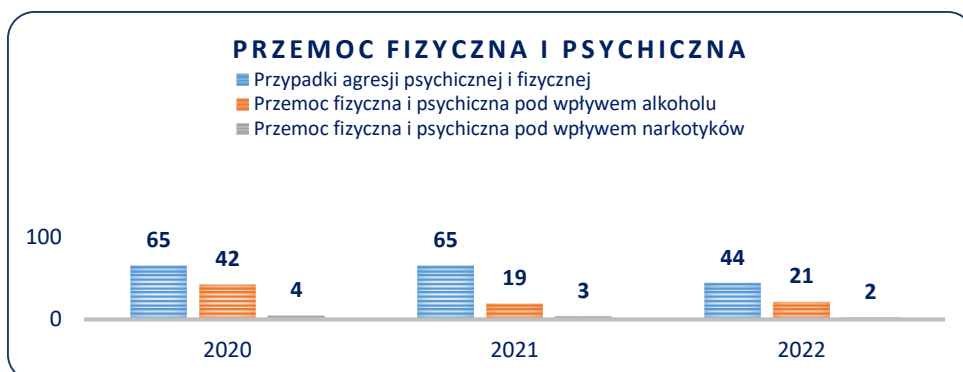
Poniższa tabela przedstawia zmianę rok do roku w obszarze wydawania Niebieskich Kart

Lp.	Wyszczególnienie	2020	2021	2022
1	Liczba rodzin objęta wsparciem w związku z realizacją procedury NK	65	65	44
2	Liczba osób w rodzinach	217	179	200
3	Liczba dzieci w rodzinach	56	49	70
4	Liczba NK prowadzonych wobec dzieci, ofiar przemocy domowej	4	3	5
5	Liczba wszczętych procedur NK	60	50	47
6	Liczba utworzonych grup roboczych	92	62	44
7	Liczba wypełnionych Niebieskich Kart C	45	45	35
8	Liczba wypełnionych Kart D	40	38	31

Tabela 16 NK charakterystyka w latach 2020 – 2022

Następujący sukcesywnie rozwój działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz alkoholizmowi, sprawia, iż zwiększa się wrażliwość i świadomość społeczna.

Podejmowane działania oraz reakcje osób lub instytucji powodują, że do większej ilości osób doznających przemocy domowej może dotrzeć szybka pomoc i konkretne wsparcie. Poniższy wykres obrazuje liczbę NK wszczętych z uwagi na rodzaj stosowanej przemocy.

Wykres nr 13 Przemoc fizyczna i psychiczna w latach 2020-2022

Problemem, który jest widoczny i nabiera na sile jest problem przemocy rówieśniczej. Badania przeprowadzone w ramach Diagnozy Zagrożeń Społecznych Gmina Myślenice 2021 obrazują to, iż pomimo, że uczniowie wysoko oceniają swoje poczucie bezpieczeństwa w szkole, to jednak zdarza im się obserwować w szkole zjawiska przemocy rówieśniczej. 34,14% przyznało, iż obserwuje tego typu zjawiska rzadko, raz na pół roku. Kolejno 14,80% stanowiły odpowiedzi badanych potwierdzające występowanie zjawisk przemocy kilka razy w miesiącu. Następnie 4,23% przyznało, iż bywa świadkami przemocy kilka razy w tygodniu, a 2,11% przyznało, że takie sytuacje występują bardzo często. Pozostałe 44,71% badanych stwierdziło, że takie sytuacje w ogóle się nie zdarzają.

Diagnoza dotycząca funkcjonowania rodzin w Gminie Myślenice została przeprowadzona w 2022 roku na potrzeby opracowania nowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Myślenice na lata 2023-2030. Z odpowiedzi udzielonych podczas prowadzonych badań wynika, że wśród głównych problemów, z którymi mierzą się myślenickie rodziny znajdują się uzależnienia – przede wszystkim od alkoholu, ale również innych substancji psychoaktywnych, kolejną trudnością dostrzeżoną przez rozmówców jest brak możliwości zapewnienia opieki nad dziećmi w godzinach pracy rodziców. Uczestnicy badania często podkreślali, że głównym problemem z jakim zmagają się rodziny na terenie Gminy jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz niskie kompetencje wychowawcze rodziców, które uniemożliwiają prawidłowy rozwój psychospołeczny dzieci. Wymagającym interwencji obszarem jest zdaniem badanych zdrowie psychiczne wśród dzieci. Problemem, który pojawił się również w związku z pandemią COVID-19 jest nadużywanie urządzeń elektronicznych przez dzieci, ale również rodziców. Przemoc wobec dzieci w opinii

respondentów nie osiąga na terenie Gminy wysokiej skali, jednakże przemoc w rodzinie między partnerami/małżonkami uległa wzrostowi. Przyczyny występowania problemów wśród rodzin, a także dzieci i młodych ludzi badane osoby upatrują w: pandemii COVID-19, zaniedbaniach wychowawczych ze strony rodziców, braku czasu ze strony rodziców dla swoich dzieci (np. spowodowanym zobowiązaniami zawodowymi), czy nieprawidłowych wzorcach rodzinnych.<Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Myślenice na lata 2023-2030>

Zasygnalizowany obraz kondycji rodzin w Gminie Myślenice, stwarza konieczność ciągłego dostosowywania systemu wsparcia i reagowania na pojawiające się potrzeby. W oparciu o istniejące zasoby, a także poprzez wprowadzanie nowych rozwiązań, realizowana jest strategia i polityka społeczna Miasta i Gminy Myślenice, koncentrująca się na zapewnieniu adekwatnego wsparcia rodzinom będącym w potrzebie. Poniżej opisane zostały główne zasoby gminy wspierające rodziny w środowisku.

Zasoby Gminy Myślenice w obszarze wsparcia dziecka i rodziny.

Oferta instytucjonalna w zakresie wychowania, edukacji i rozwijania zainteresowań.

Gmina Myślenice promuje wartość jaką jest rodzina. Poprzez podejmowane działania mające na celu udzielanie pomocy i wsparcia dla rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Myślenice, stwarzane są optymalne warunki dla ich funkcjonowania. Zaplecze instytucjonalne stanowi tu zarówno baza edukacyjna, opiekuńcza jak i również pozarządowa – sektorowa.

W 2022r. na terenie miasta Myślenice działały:

1. jeden żłobek samorządowy,
2. dwa żłobki prowadzone przez podmioty niepubliczne,
3. jeden klub dziecięcy prowadzony przez podmiot niepubliczny,
4. dwóch dziennych opiekunów sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 w jednym z niepublicznych przedszkoli w Myślenicach – od września 2022r.

Na terenie wiejskim opieka nad dzieckiem do lat 3 jest prowadzona w dwóch placówkach, w klubie dziecięcym w Głogoczowie oraz przez dwóch dziennych opiekunów sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 w niepublicznym przedszkolu w Osieczanach. W wrześniu 2022 roku działalność zakończył jeden żłobek z Myślenic powadzony przez podmiot niepubliczny.

We wszystkich placówkach na terenie naszej gminy jest 286 miejsc opieki dla dzieci do lat 3.

W 2022 r. korzystało z tej opieki 250 dzieci.

W zasobach infrastruktury społecznej gminy znajduje się 1 żłobek samorządowy dysponujący 120 miejscami, 24 przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach dysponujących 1 763 miejscami. Na terenie Gminy Myślenice funkcjonuje 11 przedszkoli niepublicznych. <Źródło UMiG Myślenice>

W Myślenicach działają grypy formalne i nieformalne dla rodziców. Dają one możliwość spotkania się rodziców z dziećmi, wymiany doświadczeń oraz uzyskania wiedzy na temat rozwoju i wychowania dziecka od zapraszanych prelegentów lub ekspertów edukacji. Grupy te licznie aplikują o środki na realizację projektów ukierunkowanych na wsparcie rodziców.

W roku szkolnym 2023/2024 w 18 szkołach podstawowych uczyło się 4 254 uczniów.

Natomiast w szkołach ponadpodstawowych w 2023/2024 uczyła się następująca ilość uczniów:

Szkoły publiczne:

1. Zespół Szkół Ogólnokształcących, Myślenice, ul. Jagiellońska 8 – łącznie 505 uczniów.
2. Technikum w Zespole Szkół im. A. Średniawskiego, ul. 3 Maja 97 b – łącznie 250 uczniów.
3. Technikum w Zespole Szkół Techniczno-Ekonomicznych, ul. Żeromskiego 17 – łącznie 349 uczniów.
4. Branżowa Szkoła I Stopnia Zespole Szkół Techniczno-Ekonomicznych, ul. Żeromskiego 17 – łącznie 163 uczniów.
5. Zespół Szkół– Małopolska Szkoła Gościnności ul. Zdrojowa 18 – łącznie 282 uczniów.

Szkoły niepubliczne:

1. Liceum Ogólnokształcące w Neo TM Scool, Rynek 23 – łącznie 35 uczniów.
2. Społeczne Szkoły w Myślenicach- Technikum, ul. Kazimierza Wielkiego 53 – łącznie 4 uczniów.
3. Społeczne Szkoły w Myślenicach- Szkoła Branżowa I stopnia, ul. Kazimierza Wielkiego 53, – łącznie 41 uczniów.
4. Społeczne Szkoły w Myślenicach- Liceum dla dorosłych, ul. Kazimierza Wielkiego 53, – łącznie 34 słuchaczy.

Na terenie Gminy działa także Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, który kształci dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z niepełnosprawnością intelektualną w

stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym oraz niepełnosprawnością sprzężoną w tym m.in. z autyzmem, w wieku od 7 do 24 lat. W skład Specjalnego Ośrodka Szkolno –

Wychowawczego wchodzi następujące szkoły:

1. Szkoła Podstawowa 8 letnia
2. Branżowa Szkoła I stopnia 3 letnia
3. Szkoła Przynosząca do Pracy 3 letnia
4. Internat

W roku 2022 do Ośrodka uczęszczało 110 uczniów niepełnosprawnych intelektualnie, w tym 40 z Gminy Myślenice.

Liczba dzieci uczęszczających w roku szkolnym 2023/2024 do Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Myślenicach to – łącznie 225 uczniów.

W 2023 roku na terenie Gminy Myślenice funkcjonowały trzy świetlice podwórkowe: „A może budyń”, „Próbna” i „Watra”. W każdej z nich znajduje się 15 miejsc dla dzieci i młodych ludzi, w sumie 45 miejsc. We wszystkich świetlicach odbywają się zajęcia mające na celu rozwijanie kompetencji społecznych, przedsiębiorczości, inicjatywności oraz innych kompetencji.

Wsparcie specjalistyczne dla rodzin

Centrum Usług Społecznych w Myślenicach. Miejscem do którego mogą zgłosić się rodziny przeżywające trudności jest Centrum Usług Społecznych w Myślenicach. Oferta w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności obejmuje, m.in. pomoc pracownika socjalnego (praca socjalna), asystenta rodziny, placówek wsparcia dziennego (w formie świetlic, różnorodnych form specjalistycznego, kompleksowego poradnictwa – psychologicznego, pedagogicznego, prawnego). Wzmocnienie potencjału rodziny odbywa się także poprzez dążenie do współpracy pomiędzy rodzinami, wymiany doświadczeń.

Centrum Aktywności Lokalnej działające w strukturach Centrum Usług Społecznych. CAL pełni wiele różnorodnych funkcji i zadań, skoncentrowanych na wsparciu rodzin, zwłaszcza tych z dziećmi. Poniżej przedstawionych zostało kilka głównych zadań, które są realizowane przez Centrum Aktywności Lokalnej na rzecz rodzin:

1. **Wsparcie w edukacji i rozwoju dzieci.** Organizacja warsztatów, zajęć edukacyjnych, czy zajęć kulturalnych dla dzieci wspierających ich rozwój intelektualny, emocjonalny i społeczny.

2. **Wsparcie dla rodziców/opiekunów.** Organizacja szkoleń, spotkań edukacyjnych, grup wsparcia dla rodziców, które pomagają w zrozumieniu potrzeb dziecka, rozwiązywaniu problemów wychowawczych czy wsparciu w roli rodzicielskiej.
3. **Tworzenie sieci wsparcia społecznego.** Inicjowanie spotkań integracyjnych, aktywizujących społeczność lokalną i tworzenie miejsc, gdzie rodzice mogą nawzajem się wspierać i wymieniać doświadczeniami.
4. **Promocja zdrowego stylu życia.** Organizacja programów zdrowotnych, zajęć sportowych czy porad dietetycznych dla rodzin, aby promować zdrowie i aktywność fizyczną.
5. **Rozwój umiejętności społecznych.** Organizacja warsztatów i szkoleń z zakresu umiejętności komunikacyjnych, rozwiązywania konfliktów czy budowania relacji rodzinnych.
6. **Wsparcie przy zawieraniu kontaktów z instytucjami publicznymi.** Pomoc rodzinom w poruszaniu się w systemie instytucji publicznych, w tym w zakresie edukacji, opieki zdrowotnej, czy pomocy społecznej.
7. **Koordinacja działań z lokalnymi instytucjami i organizacjami.** Współpraca z lokalnymi szkołami, placówkami opiekuńczymi, instytucjami zdrowotnymi i organizacjami pozarządowymi w celu świadczenia kompleksowego wsparcia dla rodzin.
8. **Monitorowanie potrzeb lokalnej społeczności.** Prowadzenie badań, ankiet, czy diagnoz potrzeb lokalnej społeczności, aby lepiej dostosować ofertę i działania CAL do potrzeb rodzin z dziećmi.

Zadania Centrum Aktywności Lokalnej są elastyczne i zależą od specyfiki społeczności oraz jej potrzeb. Ważne jest to iż, CAL jest miejscem, gdzie rodziny mogą uzyskać wsparcie w różnych aspektach życia codziennego, rozwoju dzieci, jak również w trudnych sytuacjach czy problemach, z którymi się borykają.

Placówka Wsparcia Dziennego Kreatywnia w Myślenicach. Do zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy prowadzenie placówek wsparcia dziennego, do których PWD „Kreatywnia”. Placówka ta jest jednostką organizacyjną działającą w strukturach Centrum Usług Społecznych. Placówka prowadzi swoją działalność w oparciu o Regulamin Placówki Wsparcia Dziennego i działa na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Siedziba Placówki znajduje się w budynku

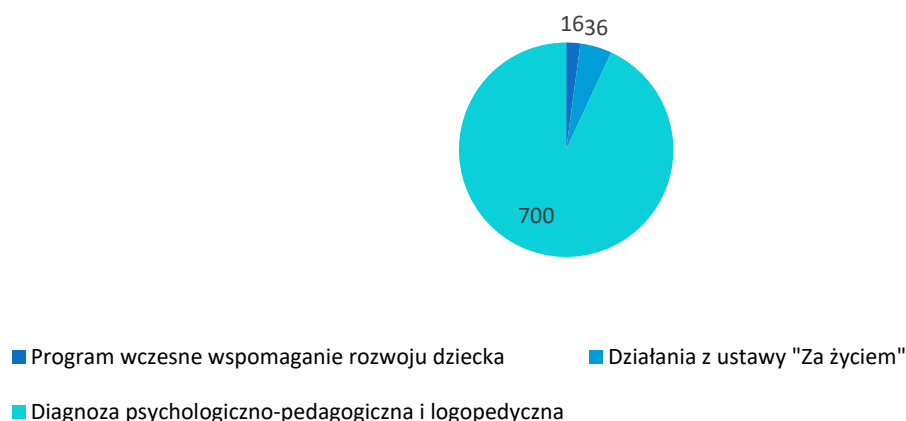
„Sokoła”, ul. H. Jordana 3, 32-400 Myślenice. Celem Placówki jest podejmowanie działań o charakterze opiekuńczo-wychowawczym wobec dzieci i młodych ludzi w wieku od 6 do 15 r.ż. oraz zapewnienie wsparcia i pomocy dzieciom i rodzinom poprzez podejmowanie działań o charakterze opiekuńczym, wychowawczym oraz oddziaływania specjalistyczne. Placówka organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje program psychoprofilaktyczny, w szczególności indywidualną terapię pedagogiczną, terapię grupową psychologiczną i socjoterapię. Działalność Placówki Wsparcia Dziennego „Kreatywnia” jest w całości finansowana z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wychowankowie uczęszczający do placówki podzieleni byli na dwie grupy wiekowe. Pierwsza od 6 do 9 r.ż. oraz druga od 10 do 15 r.ż. Poniższa tabela przedstawia pracę Placówki Wsparcia dziennego „Kreatywnia” w 2022 r. i 2021 r.

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022
1	Liczba dzieci i młodych ludzi, którzy skorzystali z zajęć PWD Kreatywnia	44	59
2	Średnia liczba dzieci uczęszczających dziennie do PWD Kreatywnia	12	15
3	Liczba zajęć grupowych socjoterapeutycznych	23	24
4	Liczba zajęć grupowych z psychologiem	16	25
5	Liczba zajęć grupowych z logopedą	10	37
6	Liczba zajęć grupowych dla wychowanków o tematyce profilaktycznej	7	19

Tabela 17 PWD Kreatywnia, charakterystyka 2021-2022

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Myślenicach. Na terenie powiatu myślenickiego, działa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Myślenicach. Poradnia jako aktywna instytucja wspomaga rodzinę, szkołę oraz środowisko lokalne w działaniach wspierających prawidłowy rozwój dzieci i młodych ludzi, poprzez profilaktykę, diagnozę, terapię, doradztwo i konsultacje. Realizuje program wczesne wspomaganie rozwoju dziecka (16 dzieci z terenu Gminy Myślenice), działania z ustawy „Za życiem” (36 dzieci z terenu Gminy Myślenice). Co roku z diagnozy, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i logopedycznej z terenu Miasta i Gminy Myślenice korzysta w Poradni około 700 dzieci.

Liczba dzieci z gminy Myślenice objętych wsparciem w PPP w Myślenicach w 2022 roku

Wykres nr 14 Liczba dzieci z gminy Myślenice objętych wsparciem w PPP w Myślenicach

Na terenie powiatu myślenickiego, działa również Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. Poradnia jako aktywna instytucja wspomaga rodzinę, szkołę oraz środowisko lokalne w działaniach wspierających prawidłowy rozwój dzieci i młodych ludzi, poprzez profilaktykę, diagnozę, terapię, doradztwo i konsultacje (w tym: logopedyczne, psychologiczne, pedagogiczne).

Placówka Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną koło w Myślenicach . Osoby z niepełnosprawnością uczęszczające do Placówek Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną koła w Myślenicach z trenu Gminy Myślenice są objęte kompleksową i wielodyscyplinarną pomocą: rehabilitacyjną, medyczną, edukacyjną, terapeutyczną, psychologiczną i logopedyczną, która umożliwia m. in. poprawę rozwoju psychoruchowego i społecznego wychowanków, poprawę ogólnego stanu zdrowia i sprawności oraz umiejętności funkcjonowania w życiu codziennym lub zapobieganie pogarszania się stanu zdrowia, pomoc w stawianiu się członkiem społeczności lokalnej.

W roku 2022, do placówek prowadzonych przez PSONI koło w Myślenicach, tj. Oddziału Wczesnego Wspomagania Rozwoju uczęszczało 7 dzieci, natomiast do Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego uczęszczało 25 wychowanków, osób z niepełnosprawnościami z Gminy Myślenice.

NZOZ Centrum Psychoterapii w Myślenicach. NZOZ Centrum Psychoterapii w Myślenicach oferuje możliwość skorzystania ze wsparcia psychiatry oraz psychologa dzieci i dorosłych, a także psychoterapii indywidualnej i rodzinnej.

Ośrodek Psychoterapii Psychodynamicznej BUSOLA, oferuje wsparcie w zakresie: depresji i zaburzeń nastroju, zaburzeń lękowych, lęków napadowych, zaburzeń osobowości, trudności w budowaniu satysfakcjonujących relacji, zaburzeń psychosomatyczne (np. bóle głowy, żołądka, migreny, problemy dermatologiczne itp. bez wyraźnej medycznej przyczyny), zaburzenia nerwicowych (natręctwa, napięcie, stres, trudności z uspokojeniem się itp.), przedłużających się trudności w funkcjonowaniu po znaczących utratkach (żałoba, utrata pracy, utrata ważnej relacji itp.), zaburzeniach jedzenia, zaburzeniach adaptacyjnych, zaburzeniach zachowania i emocji wieku dorastania.

Centrum Psychologii Bernat & Potaczek oferuje wsparcie w zakresie: psychoterapii psychodynamicznej, psychoterapii rodzin i par, terapii uzależnień, opieki psychiatrycznej, konsultacji psychodietetycznej, diagnozy psychologicznej, badania psychologicznego do orzeczenia o niepełnosprawności.

Poradnia psychologiczna dla dzieci i osób dorosłych w Myślenicach „Neurokinesis” Michał Jania oferuje wsparcie m. in. psychologa dziecięcego (poradnictwo w okresie dojrzewania, poradnictwo dla rodziców i dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, poradnictwo w trudnościach szkolnych), psychologa dla rodziców i dzieci (w tym dla osób z niepełnosprawnością i dla dzieci z autyzmem), psychologa rodzinnego oraz psychologa dla par.

Fundacja Towarzystwa Rodzinie oferuje pomoc terapeutyczną, psychologiczną, prawną. Prowadzi również Dom Samotnej Matki. Osoby którym pomagamy, potrzebują wsparcia aby odkryć, że mają w sobie dość siły by stawić czoła wyzwaniom dnia codziennego.

Wsparcie materialne dla rodzin

Centrum Usług Społecznych w Myślenicach podejmuje działania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz na podstawie innych ustaw. Wg danych CUS-u w 2022 roku z pomocy społecznej korzystało 480 rodzin. Wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2022 roku- 126 to rodziny z dziećmi. CUS udziela wsparcia finansowego, w formie zasiłków stałych (w 2022 r. udzielono takiej pomocy 157 rodzinom), okresowych (w 2022 r. udzielono takiej pomocy 220 rodzinom), zasiłków celowych i w naturze (udzielono 346 rodzinom), zasiłek celowy w związku z klęską żywiołową (zasiłek ten wypłacono dla 4 rodzin), zakup gorącego posiłku Posiłek przysługuje osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić. Pomoc ta przyznawana jest także dzieciom i młodym ludziom w placówkach oświatowych poprzez zakup posiłków. Wskazana pomoc realizowana jest w ramach

wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. W ramach ww. Programu realizowane są działania dotyczące, w szczególności, zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania:

1. dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
2. uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
3. osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, osobom chorym i niepełnosprawnym.

Poniżej została zamieszczona tabela porównująca omawiane świadczenie w na przestrzeni ostatnich 3 lat.

L.p.	Posiłek z programu „Posiłek w szkole i w domu” ogółem *W tym dożywianie dzieci	2020	2021	2022
1	Liczba osób którym przyznano świadczenie	189	118	136
2	Liczba rodzin	87	53	62
3	Liczba osób w rodzinach	360	254	295
4	Liczba świadczeń	10 062	9353	12 331

Tabela 18 Posiłek w szkole i w domu w latach 2020-2022

Świadczenia rodzinne i świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego. System świadczeń rodzinnych jest wsparciem dla rodzin oraz osób niepełnosprawnych. W ramach świadczeń rodzinnych w 2022 roku wypłacane były następujące świadczenia:

- a) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego dla 1098 rodzin wypłacono 33 115 świadczeń na kwotę 3 932 600,70 zł,
- b) zasiłek pielęgnacyjny dla 731 rodzin wypłacono 8 378 świadczeń na kwotę 1 807 805 zł,
- c) świadczenie pielęgnacyjne dla 223 rodzin wypłacono 2 477 świadczeń na kwotę 5 199 728 zł,
- d) specjalny zasiłek opiekuńczy dla 12 rodzin wypłacono 114 świadczeń na kwotę 70 220 zł,
- e) zasiłek dla opiekuna dla 14 rodzin wypłacono 72 świadczenia na kwotę 44 300 zł,
- f) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka dla 248 rodzin wypłacono 252 świadczenia na kwotę 252 000 zł,
- g) świadczenie rodzicielskie dla 117 rodzin wypłacono 773 świadczenia na kwotę 706 377 zł,
- h) świadczenie „Za życiem” dla 3 rodzin wypłacono 3 świadczenia na kwotę 12 000 zł,

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika w 2022 roku wypłacono 156 osobom uprawnionym łącznie 1804

świadczenia na łączną kwotę 786 243,32 zł. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin korzystających z wybranych świadczeń wypłacanych na przestrzeni ostatnich 3 lat.

Lp.	Rodzaj świadczenia	2020	2021	2022
1.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	140	116	75
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu ur. dziecka	339	342	248
3.	Dodatek kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	121	116	102
4.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	1019	865	764
5.	Dodatek z tytułu wychowywania w rodzinie wielodzietnej	370	351	325
6.	Zasiłek pielęgnacyjny	699	692	731
7.	Świadczenie pielęgnacyjne	161	202	223
8.	Zasiłek dla opiekuna	30	23	14
9.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	40	26	12
10.	Świadczenie „Za życiem”	8	2	3
11.	Świadczenie rodzicielskie	107	122	117

Tabela 19 Charakterystyka świadczeń rodzinnych w latach 2020-2022

Jak można zauważyć, spada liczba wypłacanych świadczeń i dodatków związanych z posiadaniem dzieci, natomiast świadczenia związane z niepełnosprawnością utrzymują się na stałym wysokim poziomie.

Pomoc materialna dla uczniów (stypendia szkolne i zasiłki szkolne).

Statystykę z realizacji tych świadczeń przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Forma pomocy	Liczba wniosków	Liczba decyzji przyznających	Liczba uczniów	Liczba rodzin ubiegających	Kwota świadczeń
1.	Stypendia szkolne	44	41	109	26	76 433,60
2.	Stypendia szkolne dla uczniów-obywateli UKR	2	2	3	2	1 760,80
3.	Zasiłki szkolne	1	1	1	1	620,00

Tabela 20 2022 rok liczba przyznanych stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych

Myślenickie rodziny wspierane są również finansowo i rzeczowo przez działający przy Parafii Narodzenia NMP Parafialny Zespół Caritas Betania w Myślenicach.

Wnioski

Na podstawie przedstawionej diagnozy, wskazującej na obecną dynamikę zmian demograficznych, można wskazać niewielką tendencję spadkową liczby zawieranych małżeństw jak również ilość urodzin. Mniej więcej na jednym poziomie utrzymuje się liczba rozwodów. Uznajemy zatem, że podobnie jak w latach poprzednich grupą docelową programu powinny być rodziny z dziećmi, wymagające pomocy w zakresie rozwiązywania bieżących trudności, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy udzielanej w środowisku, w tym dostęp do usług społecznych powszechnych i selektywnych, m.in. poradnictwa specjalistycznego, psychoterapii i mediacji. Niska stopa bezrobocia w Gminie przekłada się na poprawę sytuacji ekonomicznej zamieszkujących w niej rodzin. Wpłaty świadczeń

wychowawczych w ramach rządowego Programu „Rodzina 500+” (od stycznia 2024 r. 800+), także wpłynęły na zdecydowaną poprawę sytuacji ekonomicznej rodzin.

W zakresie wsparcia udzielanego przez Centrum Usług Społecznych obserwujemy tendencję spadkową wśród osób zgłaszających się o pomoc z powodu ubóstwa. Zauważalny jest natomiast wzrost zainteresowania pomocą w postaci usług społecznych tj. m.in. poradami, wsparciem asystenta rodziny, jak też wsparciem specjalistycznym psychologa, logopedy, pedagoga czy porad prawnych.

Niewątpliwymi sukcesami Gminy Myślenice w obszarze wspierania rodziny w okresie obowiązywania poprzedniego programu jest:

1. Uruchomienie usług społecznych takich jak: terapia rodzinna, warsztaty podnoszące kompetencje wychowawcze, indywidualne wsparcie psychologiczne dla dzieci i młodzieży, grupowe wsparcie psychologiczne dla dzieci i młodzieży, indywidualne wsparcie psychologiczne dla dorosłych, konsultacje psychiatryczne dla dzieci i młodzieży, terapia sensoryczna, wsparcie logopedyczne, wsparcie neurologopedyczne, poradnictwo prawne, rehabilitacja ogólnoustrojowa, rehabilitacja w wodzie. Należy podkreślić, że oferowane przez Gminę Myślenice usługi społeczne, które corocznie określane są w Programie Usług Społecznych w Gminie Myślenice, skierowane są do jednostek, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach oraz ogółu mieszkańców. Dla rodzin opracowywany jest „Pakiet Rodzina”, który corocznie aktualizowany jest o zdiagnozowane potrzeby rodzin w zakresie świadczenia usług społecznych.
2. Uruchomienie przez Centrum Usług Społecznych nowej usługi społecznej – tj. Centrum Aktywności Lokalnej. Sukces funkcjonowania CAL-u można opisać z kilku perspektyw, uwzględniając różnorodne aspekty wpływu i efektywności działania. Oto kilka punktów, które mogą być uwzględnione w opisie sukcesu funkcjonowania CAL:
 - a) Zwiększona integracja społeczna: CAL postrzegane jest jako centrum, które sprzyja budowaniu więzi społecznych, integruje lokalną społeczność i tworzy przestrzeń do wspólnych działań, co prowadzi do wzrostu zaufania i współpracy między mieszkańcami.
 - b) Wsparcie dla rodzin: Skuteczne działania CAL prowadzą do znacznego zwiększenia wsparcia dla rodzin, oferując różnorodne programy edukacyjne, aktywizujące

oraz poradnictwo, które pomagają w rozwijaniu umiejętności i radzeniu sobie z trudnościami.

- c) **Rozwój umiejętności i wiedzy:** Powadzone działania CAL przyczyniły się do rozwoju umiejętności mieszkańców, zarówno dzieci, młodzieży jak i dorosłych, dzięki różnorodnym programom, warsztatom i szkoleniom.
- d) **Poprawa dostępu do usług społecznych:** CAL skutecznie współpracuje z instytucjami publicznymi i organizacjami, przyczynia się do poprawy dostępu mieszkańców do usług społecznych, takich jak opieka zdrowotna, wsparcie psychologiczne czy pomoc społeczna.
- e) **Wzrost aktywności społecznej:** Sukces CAL może być mierzony również poprzez wzrost aktywności społecznej mieszkańców, ich udział w wydarzeniach społecznych, aktywność w życiu kulturalnym czy zaangażowanie w wolontariat.
- f) **Redukcja wykluczenia społecznego:** Efektywność CAL przejawia się w zmniejszaniu wykluczenia społecznego poprzez zapewnienie szansy na udział w życiu społecznym i kulturalnym dla różnych grup społecznych w szczególności rodzin.
- g) **Tworzenie partnerstw i sieci współpracy:** CAL nawiązał liczne partnerstwa z lokalnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi, firmami czy szkołami, co sprzyja wspólnej pracy nad realizacją różnorodnych projektów ukierunkowanych m.in. na wspieranie rodzin z dziećmi.

Regularne monitorowanie efektów działań CAL, zebranie opinii mieszkańców i analiza danych jednoznacznie wskazuje na ogromne zapotrzebowanie na tą usługę wśród mieszkańców Gminy Myślenice. Podsumowując, na sukces funkcjonowania Centrum Aktywności Lokalnej składają się efekty i korzyści dla społeczności lokalnej, włączając w to integrację społeczną, wsparcie dla rodzin, rozwój umiejętności i wiedzy, poprawę dostępu do usług społecznych oraz redukcję wykluczenia społecznego.

3. **Współpraca z organizacjami pozarządowymi.** Kolejnym bardzo istotnym elementem, który zaczął dobrze funkcjonować w okresie obowiązywania poprzedniego programu jest włączanie organizacji pozarządowych do działań na rzecz wspierania rodzin. Istotnym elementem efektywnego działania na rzecz odbiorców usług społecznych jest włączenie sektora pozarządowego jako jednego z kluczowych partnerów w działaniach na rzecz mieszkańców. Współpraca trójsektorowa realizowana we

współpracy przedstawicieli samorządu, sektora pozarządowego i biznesu, stanowi przestrzeń wypełniającą deficyty w zakresie m.in. opieki krótko i długoterminowej i organizacji czasu wolnego młodzieży niepełnoletniej i pełnoletnich osób z niepełnosprawnościami.

4. Rada Rodziny. Zarządzeniem nr 38/2021 Burmistrza Miasta i Gminy Myślenice z dnia 8 lutego 2021 roku powołany został Zespół do Spraw współpracy na rzecz rodzin, rodziców z dziećmi, dzieci i młodzieży – Rada Rodziny. Powołanie Rady Rodziny było wynikiem realizacji przez Gminę Myślenice uchwały nr 256/XXX/2020 Rady Miejskiej w Myślenicach z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Myślenice na lata 2021-2023. Rada Rodziny jest organem doradczym powołanym przy Burmistrzu Miasta i Gminy Myślenice, do jej głównych zadań należało: opracowanie modelu koordynacji współpracy na rzecz rodzin, rodziców z dziećmi, dzieci i młodzieży, diagnozowanie potrzeb rodzin, rodziców z dziećmi, dzieci i młodzieży, opracowanie informatora dla rodzin, rodziców z dziećmi i jego dystrybucja. Powołanie Rady Rodziny jako ciała doradczego przy Burmistrzu Miasta i Gminy Myślenice było bardzo dobrym posunięciem o czym mogą świadczyć m.in. poniższe osiągnięcia Rady.
 - a) W trakcie dotychczasowego funkcjonowania Rada formułowała trafnie, konkretne i praktyczne rekomendacje i sugestie dotyczące różnorodnych kwestii rodzinnych, które uwzględniane były przez Burmistrza w podejmowaniu decyzji.
 - b) Realizacja konkretnych inicjatyw: Rada aktywnie uczestniczyła/y w inicjowaniu i koordynowaniu konkretnych projektów, programów czy inicjatyw dotyczących rodzin.
 - c) Budowanie pozytywnego wizerunku władz lokalnych: Skuteczne działania Rady i wsparcie Burmistrza dla jej działań przyczyniają się do budowania pozytywnego wizerunku władz lokalnych jako troszczących się o potrzeby rodzin i słuchających opinii mieszkańców.
 - d) Poprawa jakości życia rodzin: Działania Rady i jej rekomendacje prowadzą do konkretnych zmian, które poprawiają jakość życia rodzin w Gminie.

W ramach polityki wspierania rodziny, Gmina Myślenice oferowała swoim mieszkańcom szeroki wachlarz wsparcia na który oprócz ww. działań składały się:

1. „Wyprawka Malucha – Myś z Myślenic”. Burmistrz Miasta i Gminy Myślenice zarządzeniem nr 96/2022 z dnia 25 kwietnia 2022 r wprowadził Projekt pn. „Wyprawka Malucha – Myś z Myślenic” w ramach którego dzieciom urodzonym od 1 stycznia 2022 r. oraz spełniającym warunki, o których mowa w Regulaminie Projektu, przysługuje wyprawka w skład „której wchodzi: czapeczka, body, półspiochy, kocyk, śliniak, torba bawełniana oraz list gratulacyjny. Projekt ten ma na celu promocję Gminy Myślenice oraz promocję urodzeń.
2. Promowanie i dofinansowanie Szkolnych Klubów Sportowych oraz klubów sportowych zapewniających dostęp do szerokiej oferty w zakresie aktywności sportowej i kultury fizycznej.
3. Realizacja projektów dofinansowanych z środków Unii Europejskiej oraz programów rządowych, których celem jest wspieranie rodzin.

Gmina Myślenice dąży do rozwoju infrastruktury, szerszego dostępu do tanich lub bezpłatnych usług skierowanych do rodzin, a w szczególności poszerzenia oferty związanej z opieką nad małymi dziećmi.

Szkoły i przedszkola, Policja, GKRPA, Straż Miejska, MOKiS, Gminna Biblioteka Publiczna, Muzeum Niepodległości, Spółka „Sport”, CAL, PWD Kreatywnia oferują szereg programów edukacyjnych, profilaktycznych, socjalnych dla rodzin, z których mogą skorzystać m.in. rodziny wielopokoleniowe, wielodzietne oraz te, u których występują problemy związane z uzależnieniami lub przemocą.

Dużym wyzwaniem jakie stoi przed Gminą jest wdrażanie procesu deinstytucjonalizacji. Deinstytucjonalizacja w kontekście wspierania rodziny. „Zgodnie z założeniami socjologicznymi wszystkie instytucje powstają w wyniku społecznego zapotrzebowania ludzi. Jednak w miarę umacniania się i rozrastania instytucji zauważono pewne nieprawidłowości, deformacje, a nawet zagrożenia. Najlepszym tego przykładem są instytucje opiekuńcze. W chwili powstania cieszyły się przychylnością ludzi i niosły wiele nadziei na poprawę losu najbardziej potrzebujących opieki i pomocy. Tak było m.in. z domami dziecka, zakładami opiekuńczymi czy domami opieki – przekształconymi w domy pomocy społecznej. Z biegiem czasu struktura wielu z tych instytucji stała się zbyt sztywna, skostniała, uciskająca mieszkańców – co zaowocowało niechlubną nazwą instytucji totalnej, w której dyscyplina i kontrola stały się normą. Bliższa analiza funkcjonowania tych instytucji doprowadziła do wniosku o ich – w pewnym sensie – demontażu i utworzenia

alternatywnych form opieki. Tak było chociażby w przypadku domów dziecka, które współcześnie zajmują marginalne miejsce, a ich funkcje przejęły wioski dziecięce, rodziny zastępcze i adopcyjne.”⁴ Niniejszy program zakłada promocję i wspieranie rodzicielstwa zastępczego i rodzin wspierających jako jednej z form sprawowania opieki nad dziećmi w środowisku.

Elementem wspierania rodzin z terenu Gminy Myślenice jest promocja i pozyskiwanie rodzin wspierających, które podobnie jak rodziny zastępcze wpisują się w idę deinstytucjonalności. Rodzina wspierająca nie ma na celu wyręczania, lecz aktywną pomoc w przezwyciężeniu trudnych sytuacji w rodzinie wspieranej. Zadaniem rodziny wspierającej jest ścisła współpraca z asystentem rodziny i pracownikiem socjalnym Centrum Usług Społecznych w Myślenicach w przezwyciężaniu problemów w opiece i wychowywaniu dzieci rodzin wymagających wsparcia. Pomoc rodziny wspierającej może dotyczyć np.: doradztwa w stosowaniu określonych metod wychowywania dzieci, organizacji czasu rodziny, racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami, opieki i wychowywania dzieci (w tym: organizacja czasu wolnego dzieciom, pomoc w nauce), prowadzenia gospodarstwa domowego (nauka gotowania, dbania o mieszkanie – dom), racjonalnego dysponowania budżetem, kształtowanie i wypełnianie ról społecznych. Na dzień opracowywania niniejszego Programu na terenie Gminy Myślenice nie funkcjonuje żadna rodzina wspierająca, a taka forma pomocy byłaby dużym wsparciem zarówno dla rodzin z trudnościami opiekuńczo wychowawczymi, jak i dla pracujących z rodzinami asystentów rodziny.

Rekomendacje dla realizacji Programu.

Na podstawie przedstawionej diagnozy jak również oceny wykonania Programu, realizowanego w latach 2021-2023, zawartej w rocznych sprawozdaniach, rekomenduje się:

1. Rozwój usług społecznych skierowanych do rodzin z dziećmi, poprzez:
 - a) utrzymanie istniejącego katalogu usług oraz jego poszerzenie, w tym o usługi świadczone w środowisku,
 - b) zwiększenie liczby partnerów z III sektora oraz instytucji działających na rzecz wspierania rodziny,

⁴ Zbyrad, T. J. (2023). Centrum usług społecznych szansą na wzmocnienie procesu deinstytucjonalizacji. Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, 66(2), 101–117. <https://doi.org/10.31743/znkul.16193>

- c) koordynację usług społecznych świadczonych na rzecz rodzin z terenu Gminy Myślenice.
2. Zwiększenie oferty wsparcia dedykowanej rodzinom, poprzez:
 - a) poszerzenie wsparcia asystentów rodziny,
 - b) promocję i pozyskiwanie rodzin wspierających jako element deinstytucjonalizacji,
 - c) doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, mających kontakt z rodziną, pozostającą w kryzysie lub przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze,
 - d) rozwój i wspieranie grup wsparcia dla rodziców mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
3. Utrzymanie i rozwój oferty edukacyjnej, wspierającej i terapeutycznej, poprzez:
 - a) kontynuację działań z zakresu profilaktyki, edukacji oraz promocji,
 - b) prowadzenie kampanii społecznych na rzecz macierzyństwa i pozytywnego rodzicielstwa,
 - c) zwiększenie dostępu do różnorodnych form profilaktycznego wsparcia rodziny, w tym do: poradnictwa, mediacji, terapii.
4. Poszerzenie oferty skierowanej do rodzin z osobami z niepełnosprawnością, poprzez stworzenie warunków do nauki samodzielnego funkcjonowania dorosłych niepełnosprawnych dzieci, poprzez utworzenie odpowiedniego typu mieszkań treningowych (w procesie deinstytucjonalizacji).
5. Kontynuację oraz modyfikację organizacji pracy Rady Rodziny.
6. Kontynuację realizacji wprowadzonych gminnych programów takich jak „Wyprawka Malucha – Myś z Myślenic”

Adresaci programu

Adresatami Programu są wszystkie rodziny oraz dzieci i młodzi ludzie, mieszkańcy Gminy Myślenice. Program uwzględnia różnorodne oczekiwania, potrzeby, mając za nadrzędny cel zaoferowanie wsparcia każdej rodzinie, dzieciom i młodym ludziom. Zatem polityka rodzinna Gminy Myślenice ujęta w Programie ma docierać do wszystkich typów rodzin, obejmując jak najszersze grono mieszkańców. W związku z tak definiowanym adresatem działań, skonstruowano cele, które powinny równomiernie rozkładać akcenty swoich działań wobec rodzin z dziećmi, dzieci i młodych ludzi, nie uwypuklając, ale

jednocześnie nie pomijając potrzeb różnych typów rodzin. Zatem w ofercie Programu znajdują dla siebie propozycje zarówno rodziny, które nie mają problemów z realizowaniem swoich funkcji, jak i te, które borykają się z różnorodnymi trudnościami. Analogicznie - dzieci i młodzi ludzie odnajdą w ofercie treści dostosowane do ich sytuacji życiowej. Wiele korzyści w wymiarze społecznym przynosi integracja międzypokoleniowa, dlatego jej budowanie jest istotnym elementem wspierania zarówno seniorów jak i dzieci i młodych ludzi. W tym kontekście istotnym jest, że Program tworzy płaszczyznę do optymalnej integracji społecznej wszystkich rodzin z dziećmi, dzieci i młodych ludzi poprzez korzystanie z oferty Gminy Myślenice.

Adresatami Programu, są rodziny z dziećmi z niepełnosprawnością, które wymagają szczególnej uwagi i wsparcia w ramach polityki społecznej gminy. Narodziny każdego dziecka są dla rodziny ważnym wydarzeniem. Rodzice pokładają w dziecku wiele nadziei, przewidują ile radości przyniesie im jego wychowywanie, jak będą z niego dumni i jaką będą tworzyć szczęśliwą rodzinę. Narodziny dziecka z niepełnosprawnością brutalnie niweczą te oczekiwania, i stawiają rodzinę przed niezwykle trudnym wyzwaniem, wywracając jej życie „do góry nogami”. Przystosowanie się rodziny do choroby lub niepełnosprawności dziecka jest procesem długim i skomplikowanym. Obserwując doświadczonych rodziców dzieci z niepełnosprawnością wydaje się że kluczowym w procesie tzw. „dojrzewania” do akceptacji sytuacji w jakiej się znaleźli, jest otrzymanie odpowiedniego wsparcia, adekwatnie do fazy przystosowania, w jakiej aktualnie się znajdują. Wsparcie jest niezbędnym elementem pomocy rodzinie z dzieckiem z niepełnosprawnością. Należy rozumieć je wieloaspektowo, a udzielane powinno być w sposób jak najbardziej zindywidualizowany.

Adresatem Programu są także pośrednio podmioty zobowiązane do realizacji całego szeregu działań na rzecz rodziny. Powodzenie realizacji Programu w dużym stopniu uzależnione jest od współpracy wszystkich służb działających na rzecz dziecka i rodziny. Współdziałanie wszystkich instytucji, może zapewnić dzieciom dobre warunki rozwoju i wychowywania.

Adresatem Programu docelowo są wszyscy mieszkańcy Gminy Myślenice, bowiem niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dezintegracji rodzin i promowanie rodzinnego stylu życia.

Cele i działania programu

Cel główny: Rozwój środowiskowego systemu wsparcia rodzin, dzieci i młodych ludzi, mieszkańców Gminy Myślenice.

1. Kształtowanie warunków sprzyjających poprawie jakości życia i rozwojowi rodzin z dziećmi, dzieci i młodych ludzi.

1.1 Tworzenie oferty wsparcia adekwatnego do potrzeb rodziców z dziećmi, dziećmi i młodych ludzi w ramach zintegrowanego systemu wsparcia.

Zadania	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowana wysokość środków na realizację zadania
Działalność Rady Rodziny	Ciągły.	Liczba partnerów społecznych. Liczba spotkań zespołu.	UMiG CUS	W ramach zadań własnych jednostek
Opracowanie modelu koordynacji współpracy na rzecz rodziców z dziećmi, dziećmi i młodych ludzi i jego aktualizacja	1xRok	Liczba spotkań grup roboczych. Liczba inicjatyw.	Rada Rodziny	W ramach zadań własnych jednostek
Diagnozowanie potrzeb rodziców z dziećmi, dziećmi i młodych ludzi	Od 01.01.2024 do 31.12.2026	Liczba sprawozdań	CUS	W ramach zadań własnych jednostek

1.2 Organizacja działań kulturalnych, sportowych i ogólnorozwojowych podnoszących kompetencje dzieci i ludzi młodych a także rozwijających zainteresowania.

Zadania:	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowana wysokość środków na realizację zadania
Organizowanie warsztatów /zajęć edukacyjno-artystyczno-rozwojowe dla dzieci i młodych ludzi	Zgodnie z harmonogramami jednostek	Liczba zajęć, Liczba dzieci i młodych ludzi uczestniczących.	MOKiS, Biblioteka Publiczna, UMiG, Muzeum Niepodległości, CUS	W ramach zadań własnych jednostek
Konkursy tematyczne, wystawy stałe i czasowe - wybrane zajęcia edukacyjne połączone z warsztatami plastycznymi	Ciągły Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba wystaw. Liczba warsztatów. Liczba uczestników warsztatów. Liczba wystawców.	MOKiS, UMiG, Biblioteka Publiczna, Muzeum Niepodległości, CUS,	W ramach zadań własnych jednostek.
Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie działań dla dzieci i młodych ludzi	Zgodnie z harmonogramami jednostek	Liczba partnerów z NGO. Liczba przedsięwzięć. Liczba dzieci i młodych ludzi uczestniczących w zajęciach/ wydarzeniach.	MOKiS, UMiG, Biblioteka Publiczna, Muzeum Niepodległości, GKRPA CUS	W ramach zadań własnych jednostek

Zajęcia sportowe i rekreacyjne dofinansowane z budżetu Gminy (w tym na krytej pływalni, realizowane przez SPORT Sp. z o.o., kluby sportowe, itp.)	Zgodnie z harmonogramami jednostek	Liczba zajęć. Liczba dzieci uczestniczących. Liczba podmiotów realizujących zajęcia.	MOKiS, UMiG, SPORT Sp. z o.o.	W ramach zadań własnych jednostek, Budżet Gminy
Realizacja programu rządowego w zakresie nauki/doskonalenia pływania	Cyklicznie zgodnie z wytycznymi programu	Liczba zajęć. Liczba dzieci uczestniczących.	MOKiS, UMiG,	W ramach zadań własnych jednostek, Budżet Gminy, dotacja
Organizacja wypoczynku letniego i zimowego, dofinansowanego z budżetu Gminy	Cyklicznie Podczas ferii i wakacji	Liczba zajęć. Liczba dzieci uczestniczących. Liczba podmiotów realizujących zadanie	UMiG	W ramach zadań własnych jednostek, Budżet Gminy, dotacja
Wsparcie świetlic wiejskich w celu poszerzenia oferty zajęć dla dzieci	Ciągły	Liczba funkcjonujących świetlic.	UMiG	W ramach zadań własnych jednostek.
Realizacja programu edukacji kulturowej w oparciu o partycypacyjny udział dzieci i młodych ludzi w procesach kulturotwórczych	Zgodnie z harmonogramami jednostek	Liczba zrealizowanych projektów w nurcie edukacji kulturowej. Liczba dzieci i młodych ludzi zaangażowanych w sprawy społeczno-kulturalne.	MOKiS, UMiG, Biblioteka Publiczna, Muzeum Niepodległości, CUS	W ramach zadań własnych jednostek
Powołanie Młodzieżowej Rady Miasta i Gminy Myślenice, jako formy edukacji obywatelskiej i demokratyzacji życia publicznego.	1xMiesiąc	Liczba posiedzeń. Liczba dzieci i młodych ludzi uczestniczących w pracach rady.	MOKiS, UMiG Myślenice, Biuro Rady Miejskiej	W ramach zadań własnych jednostek

1.3 Organizacja działań edukacyjnych podnoszących wiedzę, kompetencje

i świadomość społeczną rodzicielstwa, w tym m.in. działań profilaktycznych, wspierających i kampanii społecznych.

Zadania:	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowana wysokość środków na realizację zadania
Rozpowszechnianie informacji dla rodzin na temat możliwości skorzystania z poradnictwa specjalistycznego	Ciągły, w trakcie spotkań konferencji, poradnictwa, w punktach informacyjnych	Liczba rozpowszechnionych informacji Liczba kampanii/akcji informacyjnych	UMiG, CUS, PCPR, OIKiP	W ramach zadań własnych jednostek. Środki pozyskane w ramach programów rządowych i UE.
Promowanie pozytywnego wzorca rodzinnego i innych form rodzicielstwa, w tym: rodzicielstwa zastępczego, adopcji oraz działań na rzecz rodzin z dziećmi .	Ciągły, w trakcie spotkań konferencji, poradnictwa, w punktach informacyjnych	Liczba rozpowszechnionych informacji Liczba kampanii/akcji informacyjnych	UMiG, CUS, PCPR, OIKiP	W ramach zadań własnych jednostek. Środki pozyskane w ramach programów rządowych i UE.

Promocja i pozyskiwanie rodzin wspierających	Ciągły, w trakcie spotkań konferencji, poradnictwa, w punktach informacyjnych	Liczba kampanii/akcji informacyjnych Liczba pozyskanych rodzin wspierających	CUS, PCPR	W ramach zadań własnych jednostek. Środki pozyskane w ramach programów rządowych i UE.
--	---	---	--------------	--

1.4 Organizacja działań integrujących rodzin z dziećmi w czasie wolnym i przybliżających dziedzictwo kulturalne gminy.

Propozycja zadań:	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowana wysokość środków na realizację zadania
Organizowanie otwartych, bezpłatnych działań o charakterze społecznym i kulturalnym.	Ciągły. Zgodnie z harmonogramem jednostek.	Liczba zorganizowanych wydarzeń.	MOKiS, UMiG, Biblioteka Publiczna, Muzeum Niepodległości, CUS,	W ramach zadań własnych jednostek.
Organizacja cyklicznych pikników i spotkań integracyjnych o charakterze rodzinnym z otwartą formułą programową i z poradnictwem tematycznym z zakresu kompetencji społecznych.	Ciągły. Zgodnie z harmonogramem jednostek.	Liczba zorganizowanych wydarzeń.	MOKiS, UMiG, Biblioteka Publiczna, Muzeum Niepodległości, CUS,	W ramach zadań własnych jednostek.
Imprezy plenerowe oraz koncerty	Ciągły. Zgodnie z harmonogramem jednostek.	Liczba imprez.	MOKiS, UMiG, Biblioteka Publiczna, Muzeum Niepodległości, CUS	W ramach zadań własnych jednostek.
Wystawy, konkursy i kiermasze	Ciągły. Zgodnie z harmonogramem jednostek.	Liczba wystaw. Liczba konkursów. Liczba kiermaszy.	MOKiS, UMiG, Biblioteka Publiczna, Muzeum Niepodległości, CUS	W ramach zadań własnych jednostek.
Wolontariat międzypokoleniowy	Ciągły.	Liczba inicjatyw związanych z wolontariatem międzypokoleniowym. Liczba wolontariuszy	MOKiS, UMiG, Biblioteka Publiczna, Muzeum Niepodległości, CUS PWD Kreatywnia	W ramach zadań własnych jednostek. Środki pozyskane w ramach programów rządowych i UE.

1.5 Wspieranie rodzin z dziećmi w zakresie ochrony zdrowia.

Zadania:	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowana wysokość środków na realizację zadania
Świadczenie usług rehabilitacji ruchowej	Ciągły. Zgodnie z harmonogramem jednostek.	Liczba dzieci otrzymujących wsparcie	CUS, UMiG	W ramach zadań własnych jednostek. Środki pozyskane w ramach programów rządowych i UE.
Wsparcie w formie terapii i konsultacji psychiatryczno-psychologicznych	Ciągły. Zgodnie z harmonogramem jednostek.	Liczba dzieci otrzymujących wsparcie	CUS PWD Kreatywnia	W ramach zadań własnych jednostek. Środki pozyskane w ramach programów rządowych i UE.
Zajęcia gimnastyki korekcyjnej	Ciągły. Zgodnie z harmonogramem jednostek.	Liczba dzieci otrzymujących wsparcie	UMiG	W ramach zadań własnych jednostek. Środki pozyskane w ramach programów rządowych i UE.

1.6 Wspieranie rodziców w organizowaniu opieki nad dzieckiem.

Zadania:	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowana wysokość środków na realizację zadania
Dowóz uczniów z niepełnosprawnością oraz mieszkających w znacznej odległości do szkół i placówek	Ciągły	Liczba dzieci korzystających z dowozów	UMiG	W ramach zadań własnych jednostek.
Uruchomienie dyżurów w szkołach i przedszkolach w czasie ferii i wakacji	Cykliczne w ferie i wakacje	Liczba dzieci, które skorzystały z zajęć w czasie ferii i wakacji.	UMiG	W ramach zadań własnych jednostki.
Poszerzenie oferty instytucjonalnej opieki nad dziećmi do lat 3	Zgodnie z planem inwestycyjnym Gminy	Liczba dzieci zapisanych do żłobka	CUS UMiG	W ramach zadań własnych jednostek.

2 Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze i różnorodne kryzysy życia rodzinnego.

2.1 Wsparcie rodzin z dziećmi z obszaru włączania społecznego.

Zadania:	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowana wysokość środków na realizację zadania
Prowadzenie poradnictwa rodzinnego i wsparcie psychologiczne	Ciągły	Liczba rodzin, które skorzystały z poradnictwa	CUS PWD Kreatywnia	W ramach zadań własnych jednostek.
Prowadzenie poradnictwa prawnego	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba rodzin, które skorzystały z poradnictwa	CUS	W ramach zadań własnych jednostek.
Świadczenie usługi asystenta rodziny	Ciągły	Liczba rodzin. Liczba asystentów rodziny. Liczba wniosków do Sądu	CUS	W ramach zadań własnych jednostek.

Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez współpracę z szkołami/przedszkolami, PCPR i kuratorami, OIKiP	Ciągły	Liczba instytucji z którymi nawiązano współpracę	CUS PWD Kreatywnia PCPR Kuratorzy rodzinni OIKiP	W ramach zadań własnych jednostek.
Realizacja projektów dofinansowanych z Funduszy Europejskich dla Małopolski 2021-2027	Zgodnie z harmonogramem rzeczowo finansowym projektu	Liczba usług realizowanych w ramach projektu Liczba mieszkańców którzy otrzymali wsparcie	CUS	Środki pozyskane z Funduszy Europejskich dla Małopolski 2021-2027, Budżet Gminy (ewentualny wkład własny)

2.2 Organizacja i realizacja zajęć rozwijających zainteresowania i zdolności.

Zadania:	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowana wysokość środków na realizację zadania
Realizacja zajęć artystycznych, rozwijających zainteresowania i odkrywającymi zdolności dzieci i młodych ludzi	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba dzieci. Liczba zajęć.	MOKiS, UMiG, Biblioteka Publiczna, Muzeum Niepodległości, CUS	W ramach zadań własnych jednostek.
Organizacja cyklu spotkań i warsztatów z zakresu logorytmiki, sensoplastyki, kreatywnego myślenia dla dzieci	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba dzieci. Liczba zajęć.	MOKiS, UMiG, Biblioteka Publiczna, Muzeum Niepodległości, CUS	W ramach zadań własnych jednostek.
Organizacja warsztatów komunikacyjnych dla dzieci i rodziców w celu budowania kompetencji społecznych i emocjonalnych.	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba dzieci. Liczba zajęć	MOKiS, UMiG, Biblioteka Publiczna, Muzeum Niepodległości, PWD Kreatywnia CUS	W ramach zadań własnych jednostek.
Organizowanie na preferencyjnych warunkach cyklu zajęć dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym podczas ferii i wakacji.	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba dzieci. Liczba zajęć.	MOKiS, UMiG Biblioteka Publiczna CUS	W ramach zadań własnych jednostek.

2.3 Organizacja zajęć podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze oraz organizowanie czasu wolnego dzieci i młodych ludzi.

Propozycja zadań:	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowana wysokość środków na realizację zadania
Organizowanie zajęć specjalistycznych ukierunkowanych na wzmocnienie mocnych stron i zasobów (terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne)	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba zorganizowanych zajęć.	PWD Kreatywnia CUS UMiG	W ramach zadań własnych jednostek.
Organizowane zajęć z wykorzystaniem programów profilaktycznych	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba zorganizowanych zajęć	PWD Kreatywnia CUS UMiG	W ramach zadań własnych jednostek.
Organizowanie zajęć o charakterze dydaktyczno-wychowawczym	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba zorganizowanych zajęć	PWD Kreatywnia	W ramach zadań własnych jednostki.

3 Pomoc materialna dla rodzin z dziećmi i kształtowanie warunków sprzyjających zaspokojeniu podstawowych potrzeb bytowych członków rodziny.

Propozycja zadań:	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowana wysokość środków na realizację zadania
Realizacja zasiłków okresowych, celowych, celowych specjalnych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.	Ciągły	Liczba Świadczeniobiorców. Liczba świadczeń.	CUS	W ramach zadań własnych jednostek.
Realizacja Rządowego programu Posiłek w szkole i w domu	Ciągły	Liczba świadczeniobiorców Liczba świadczeń	CUS	W ramach zadań własnych jednostek.
Realizacja świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami	Ciągły	Liczba świadczeniobiorców Liczba świadczeń	CUS	W ramach zadań własnych jednostki.
Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnym	Ciągły	Liczba Świadczeniobiorców. Liczba świadczeń. Liczba dłużników alimentacyjnych	CUS	W ramach zadań własnych jednostki.
Realizacja świadczeń finansowych i niefinansowych zgodne z ustawą o pomocy materialnej uczniom	Ciągły	Liczba świadczeniobiorców Liczba świadczeń	CUS	W ramach zadań własnych jednostki.

4 Rozwój systemu wsparcia umożliwiającego prawidłową adaptację społeczną dzieci i młodych ludzi.

Propozycja zadań:	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Planowana wysokość środków na realizację zadania
Zabezpieczenie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	Ciągły	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	CUS PCPR	W ramach zadań własnych jednostek.
Organizowanie szkoleń warsztatów rozwijających	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba szkoleń.	CUS PCPR	W ramach zadań własnych jednostek.

kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny		Liczba przeszkolonych osób.		
Wsparcie i rozwój samopomocowych grup wsparcia dla rodziców	Ciągły	Liczba grup z którymi nawiązano współpracę	CUS PWD Kreatywnia	W ramach zadań własnych jednostek.
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego	Ciągły	Liczba Placówek wsparcia dziennego	CUS UMiG	W ramach zadań własnych jednostek.
Prowadzenie świetlic podwórkowych	Ciągły	Liczba świetlic	CUS UMiG	W ramach zadań własnych jednostek.
Organizowanie specjalistycznej pracy socjalnej w formie steetworkingu	Zgodnie z harmonogramem jednostek	Liczba steetworkerów	CUS UMiG	W ramach zadań własnych jednostek.
Współpraca z NGO w zakresie wspierania rodzin	Ciągły	Liczba NGO z którymi nawiązano współpracę	MOKiS, UMiG, Biblioteka Publiczna, Muzeum Niepodległości CUS	W ramach zadań własnych jednostek.

Podsumowanie

Program Wspierania Rodziny na lata 2024–2026 w swych założeniach dąży do podnoszenia standardów realizowanych usług, które mają na celu zapewnienie spójności rodziny oraz tworzenie jak najlepszych warunków do rozwoju dzieciom. Wprowadzane systematycznie rozwiązania w systemie pracy z rodzinami w obszarze profilaktyki –praca socjalna z rodzinami, asystentura rodzin, rozwój usług społecznych zgodnie z zdiagnozowanymi potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców, zwiększenie dostępności do usług specjalistycznych zwłaszcza świadczonych w środowisku, a także funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego – ma na celu zmniejszenie się liczby dzieci kierowanych do zastępczych form opieki, a co za tym idzie pozostaniem dzieci z ich rodzicami. Także podejmowanie działań już na pierwszym etapie pojawienia się trudności czy kryzysu w rodzinie, zapobiega pogłębianiu się problemów i pozwala na skrócenie czasu oddziaływania. Dzieci oraz ich rodzice mogą korzystać z oferty gminy, która jest rozwijana w bezpośrednim odniesieniu do zgłaszanych potrzeb.

Program zapewnia kontynuację dotychczasowej polityki Gminy w obszarze wsparcia rodzin oraz ma na celu dalszy rozwój działań zmierzających do rozwoju i podniesienia jakości usług kierowanych do wszystkich rodzin z Gminy Myślenice.

Przy tworzeniu Programu Wspierania Rodzin na lata 2024-2026 czynny udział brali przedstawiciele następujących podmiotów działających w szeroko rozumianym obszarze wspierania rodzin: Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Myślenicach, Muzeum Niepodległości w Myślenicach, Urzędu Miasta i Gminy Myślenice, Miejskiej Biblioteki Publicznej im. ks. Jana Kruczka w Myślenicach, Sądu Rejonowego w Myślenicach - I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych, Centrum Usług Społecznych w Myślenicach, Rady Rodziny, Myślenickiego Ośrodka Kultury i Sportu, Placówki Wsparcia Dziennego Kreatywnia, Zespołu Interdyscyplinarnego, ŚDS Magiczny Dom. W ramach monitoringu i ewaluacji corocznie będą sporządzane sprawozdania z realizacji Programu oraz w miarę potrzeb będzie dokonywana jego aktualizacja.

Program Wspierania Rodziny na lata 2024–2026 w Gminie Myślenice jeszcze przed ostatecznym zatwierdzeniem był konsultowany w ramach społecznych konsultacji. Konsultacje społeczne niniejszego Programu przeprowadzone zostały w dniach 13-26 listopada 2023 r.

Do programu w jego ogólnym zarysie i treści nie wniesiono uwag. W trakcie konsultacji społecznych Programu, dokonano autokorekty, polegającej na uporządkowaniu konstrukcji dokumentu.

Spis tabel

Tabela 1 Charakterystyka usługi psycholog dla dzieci w 2022 r.	11
Tabela 2 Charakterystyka usługi psycholog dla dorosłych w 2022 r.	12
Tabela 3 Terapia rodzin - realizacja usługi w 2022 r.	12
Tabela 4 Charakterystyka usługi terapia sensoryczna w 2022 r.	12
Tabela 5 Charakterystyka usługi psychiatra dziecięcy w 2022 r.	12
Tabela 6 Charakterystyka usługi – logopeda w 2022 r.	12
Tabela 7 Charakterystyka usługi – logopeda w 2022 r.	12
Tabela 8 Charakterystyka usługi - porada prawna w 2022 r.	13
Tabela 9 Charakterystyka usługi rehabilitacja ogólnoustrojowa w 2022 r.	13
Tabela 10 Charakterystyka usługi - rehabilitacja wodna w 2022 r.	13
Tabela 11 Statystyka z realizacji zadań Wsparcia Dziecka i Rodziny w 2022 roku.	16
Tabela 12 warsztaty i zajęcia edukacyjno-rozwojowe podnoszące kompetencje wychowawcze	18
Tabela 13 Charakterystyka asystentury rodziny w latach 2020-2022.	20
Tabela 14 Pobyt w rodzinach i pieczy zastępczej dzieci z terenu gminy Myślenice w latach 2020-2022	25
Tabela 15 Piecza zastępcza charakterystyka w 2022 roku	25
Tabela 16 NK charakterystyka w latach 2020 – 2022.	25
Tabela 17 PWD Kreatywnia, charakterystyka 2021-2022	31
Tabela 18 Posiłek w szkole i domu w latach 2020-2022	34
Tabela 19 Charakterystyka świadczeń rodzinnych w latach 2020-2022	35
Tabela 20 2022 rok liczba przyznanych stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych	35

Spis wykresów

Wykres nr 1 Ilość urodzeń, zawartych małżeństw oraz rozwodów w poszczególnych latach, w powiecie myślenickim (opracowano na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Myślenicach).	9
Wykres nr 2 Usługi społeczne a usługi selektywne w 2022 r.	10
Wykres nr 3 Zajęcia organizowane w 2022 r. przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Myślenicach	13
Wykres nr 4 Wydarzenia organizowane w 2022 r. przez MOKiS	14
Wykres nr 5 Wydarzenia organizowane w 2022 r. przez Muzeum Niepodległości w Myślenicach	14
Wykres nr 6 Zajęcia organizowane w 2022 r. przez PWD Kreatywnia	15
Wykres nr 7 CAL - zajęcia cykliczne w 2022 roku	15
Wykres nr 8 Liczba uczestników w zajęciach organizowanych w CAL Droginia	16
Wykres nr 9 Wnioski o wydanie Kart dla rodzin wielodzietnych w latach 2021-2022	19
Wykres nr 10 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2020- 2022	21
Wykres nr 11 Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy społecznej 2020-2022	22
Wykres nr 12 Liczba rodzin korzystających z pomocy CUS w latach 2020-2022 r. z podziałem na powody trudnej sytuacji życiowej (opracowano na podstawie danych własnych).	22
Wykres nr 13 Przemoc fizyczna i psychiczna w latach 2020-2022	26
Wykres nr 14 Liczba dzieci z gminy Myślenice objętych wsparciem w PPP w Myślenicach	32